

انجیل لوقا

۱

مقدمه

^۱ چه اوپه کی خیلی یین دست بتألیف حکایتی بزده کی امی ور به انجام برسه ^۲ درست هوطویی کی اوشان جه اول شاهدان عینی و خادمان کلام بوده امره بیسپردد، ^۳ منم هطو همه چیزه جه اول بررسی بوکودم و صلاح بیدم کی اوشانه به شکلی مرتب شیمی ره عالیجناب تئوفیلوس بینویسم ^۴ تا اونچی کی یاد بیگفتیدی، یقین پیدا کونید.

پیشگویی یحیایه تعمید دهنده تولد

^۵ در زمان هیروودیس، پادشاه یهودیه کاهنی زندگی کوده کی انه نام زکریا بو. اون، جه کاهنان بزرگ ایبا بو. انه زن الیزابت جه طایفه هارون کاهن بو ^۶ هر دوتا جه خدا ور درستکار بوده همه تا دستورات خداونده بدون کم و کاست انجام داده. ^۷ اما اوشان زاک ناشتیده، چونکی الیزابت ره زاک نبوسته و هر دوتا پیر بود. ^۸ ایبار کی گروه زکریا نوبت بو کی خدمت بوکوند، اون در حضور خدا کهانت کوده، ^۹ طبق قرعه اونه نوبت فارسه به جایه مقدسه خداوند خانه بایه و اوپه بوخور بسوجانه. ^{۱۰} در زمان بوخور سوجاندن مردم مشغول عبادت بوده ^{۱۱} کی ایورکی فرشته خداوند در طرف راست بوخورسوج بر زکریا ظاهره بوسته. ^{۱۲} زکریا وختی فرشته ره بیده ماته بوست و ترس انه وجوده بیگفت ^{۱۳} اما فرشته اونه بوگفته: "ای زکریا نوه ترسان! تی دعا مستجاب بو بوست تی زن الیزابت تی ره ایته پسر خوایه آوردن کی انه نامه بآید یحیا بنی. ^{۱۴} تو خوشحال خوایی بوستن، خیلی ینم جه انه بدنیا امون خوشحال بده. ^{۱۵} چونکی جه خداونده ور خیلی بزرگ خوایه بوستن. یحیا نباید هیچوخت لب به شراب و مسکرات بزنه، چونکی اون جه قبل از بدنیا امون جه روح القدس پر خوایه بوستن. ^{۱۶} خیلی ین جه قوم اسرائیل توسط اون به طرف خوشانه خداوند و آگردد ^{۱۷} اون توسط روح و قدرت الیاس جه خداوند پیشتر خوایه امون تا پیرانه دیل به سمت زاکان و گوناکارانه به سمت درستکاران و آگردنه تا قومی برایه خداوند حاضر بوکونه. ^{۱۸} زکریا جه فرشته واورسه: "من جه کویه بدانم، من و می زن پیریم؟! ^{۱۹} فرشته جواب بده: "من جبرئیلم کی در حضور خدا ایسم.

اون مره اوسه كوده كى، تى آمره حرف بزئم و آن خبره خوشه تره فدم. ^{۲۰} الآن لال خوایی بوستن تا روزى كى تى زأك بدنیا بآيه، نتأنى حرف بزنى، چونكى مى حرفآنه كى در زمانه مشخّص حقيقت پيدا كونه، باور نو كودى.

^{۲۱} آمابين مردم منتظر زكريا بود و در تعجب بوده كى چرأ آن، آقدرّ جه جايه مقدسه خانه خدا دره كوده. ^{۲۲} زكريا وختى بيرون بومو، نتأنسته مردمه آمره حرف بزئه. جه آن اشأره زه نئه جه بفأمستت كى، در اون جايگاهه ميان رويابى بيده دره ^{۲۳} وختى زكريا خو خدمته تمام كوده، وأگردسته بوشو بخانه.

^{۲۴} مدتى بعد آنه زن اليزابت حامله بوبوست. پنج ماه گوشه نشينى بوكوده و بوگفته: ^{۲۵} "خداوند مره محبت بوكود. كارى بوكوده كى من مردمه ميان شرمنده نئم."

پيشگويى عيسى تولد

^{۲۶} در ششمين ماه خدا خو فرشته جبرئيله اوسه كوده شهره ناصره، ايته دختره باكره ده آنه ره ^{۲۷} كى آنه نام مريم بو. مريم نامزد مردى بو يوسف نام جه طايفه داود. ^{۲۸} فرشته بوشو آنه ورجه و بوگفت: "سلام بر تو كى خيلى مورد لطفى. خداوند تى آمريه."

^{۲۹} مريم جه آنه حرفآن پريشان بو، خوره فكر كوده كى آن چى جور سلامى به ^{۳۰} ولى فرشته آنه بوگفت: "نوه ترسان مريم! چون تو خدا ورجه آرزش پيدا بوكودى! ^{۳۱} هسه آبستن بى، ايته پسر خوآيى زآن كى آنه نام عيسايه. ^{۳۲} اون مردى بزرگ خوآيه بوستن، خدايه متعاله پسر خوآيده دَخْدَن. خداوند تخته پادشاهى آنه جدّ داوؤده اونه فده ^{۳۳} و تا ابد بر خاندانه يعقوب پادشاهى خوآيه كودن. اونه پادشاهى هرگز تمام نييه."

^{۳۴} مريم جه فرشته واورسه: "آن چوطو ممكنه، چونكى من هيچ مردى آمره نَبوم؟!"

^{۳۵} فرشته جواب بده: "روح القدس تى ره نازل خوآيه بوستن و خداى متعال خو سايه قدرته تى سر خوآيه تاوؤدن. اونه وسينه كى او زاي، مقدس و خدا پسر خوآيده دَخْدَن ^{۳۶} هسه اليزابتم كى تى فأميله، در سنّ پيرى آبستنه. ايته پسر آوره! بله، اونى كى گويده نازايه، شيش ماه آبستنه. ^{۳۷} چونكى خدا ورجه هيچ چيز غيره ممكن نييه."

^{۳۸} مريم بوگفت: "من خداونده كنيزم. هر چيزى كى در مورد من بوگفتى، انجام ببه."

بعد او وخت فرشته جه اونه وِر بوشو.

دیدار مریم جه الیزابت

او روزن مریم ویریشته و با عجله بوشو به شهری در کوهستان یهودیه،^{۴۰} زکریا خانه فأرسه و الیزابته سلام بوکود. ^{۴۱} وختی الیزابت مریمه سلام بیشنووست، آنه زای حرکت بوکوده و الیزابت جه روح‌القدس پور بوسته ^{۴۲} و با صدایه بلند بوگفت: "تو زَنکنه میان متبارکی. تی حاصله رَحِم مبارک! ^{۴۳} من کی بیم کی، خداونده مار می ورجه بایه. ^{۴۴} وختی تی صدا می گوش فأرسه، زای جه خوشحالی می شکمه درون به حرکت بَمو! ^{۴۵} خوش بحال تو، چونکی ایمان داری کی هر چی خداوند تره بوگفته، انجام خوآیه ده‌نن."

^{۴۶} مریم در جواب بوگفت: "می جان خو خداونده ستایش کونه ^{۴۷} و روح میشین خو ناجی خداره شادی کونه ^{۴۸} آنه وسینه کی خو کنیزه فندرسته. جه آن پس همه تا نسلان مره متبارک خوآیده خواندن، ^{۴۹} چونکی اونی کی آنه نام مقدسه، کارهای بزرگی می‌ره بوکود. ^{۵۰} اونه رحمت نسل اندر نسل هر کی ترسه، اونه ور خوآیه آمون. ^{۵۱} اون خودشه بازو امره قوی و نیرومند عمل کونه و هر کی فکر متکبرانۀ دأره، پراکنده کونه. ^{۵۲} فرمانروایانه جه تخت بیجیر آورده و فروتنانه سر بلند کونه. ^{۵۳} گورسنگانه به چیزهای نیکو سره کونه و ثروتمندانه دسته خالی اوسه کونه. ^{۵۴} اون خو رحمته بیاد آورده و خو خادم اسرائیله کمک بوکوده‌دأره. ^{۵۵} هوطو کی آمی پتر ابراهیم اونه نسل وعده بده بو، تا آبد هوطو خوآیه کودن."

^{۵۶} مریم نزدیک سه ماه الیزابته ور بیسه و بعد به خانه واگردست.

یحیا تولد

^{۵۷} وختی کی زمان حمله الیزابت بوبوسته، آنه پسر بدنیا بَمو، ^{۵۸} همسایان و فامیلان وختی بیشنووستته کی خداوند خودشه لطفه شأمله حال الیزابت بوکوده، در اونه خوشحالی شرکت بوکودد.

^{۵۹} در روز هشتم زایه ختنه کودنه وخت فأرسه. خوآسته‌ده کی آنه پتر نام زکریایه آنه رو بَند. ^{۶۰} اما آنه مار بوگفته کی: "نه! آنه نام باید یحیا بیسه." ^{۶۱} بوگفتد کی "جه تی فامیلان کسی آ نامه نأشته." ^{۶۲} خلاصه اوشان با اشأره جه پتر، آنه نظره در مورده آنه پسر نام بفأمستت. ^{۶۳} زکریا تقاضایه ایته ورق بوکوده و در برابر اوشانه تعجب بینویشته: "آنه نام یحیایه!" ^{۶۴} هه لحظه اونه

زبان باز بوسته و شروع به پرستشه خدا بوکود. ^{۶۵} همه همسایه یان بترسده. تمام مردم در سراسر کوهستانه یهودیه در آ مورد حرف زده. ^{۶۶} هر کی کی آنه حرفانه ایشنووسته، تعجب کوده و سوال کوده: "آزای کی خوابه بیه؟ چونکی خداوند دست انه آمریه؟!"

زکریا نبوت

^{۶۷} ایورکی آنه پتر زکریا جه روحه خدا پور بوست و پیشگویی و نبوت بوکود: ^{۶۸} "ستایش بر خداوند خدای اسرائیل، چونکی به کمک خودش قوم بمودره و اوشانه رهایی بخشه. ^{۶۹} اون، امیره شأخه نجاته، جه خاندان خو خادم داود، بلنده کوده دأره، ^{۷۰} هطو کی جه زمانهای گذشته جه زمانه انبیاء مقدس قول بده بو کی، ^{۷۱} آمره جه دسته دشمنان و همه تا کسانی کی جه امن نفرت دأرده، نجات ببخشه ^{۷۲} تا امی نیاکانه رحمت بوکونه و خو عهده مقدسه بیاد بأوره. ^{۷۳} او قستی کی امی پتر ابراهیمه بده بو، یاد بأوره ^{۷۴} کی، آمره جه دسته دشمنان رهایی ببخشه و آمره یاری بوکونه تا بدون هیچ ترس و واهمیی آنه عبادت بوکونیم، ^{۷۵} در حضور اون با قدوسیت و درستکاری در تمام عمر! ^{۷۶} و تو ای زای! نبی خدایه متعال خوابی بوستن، چونکی جه خداوند پیشتر حرکت خوابی کودن تا راه اون ره آماده بوکونی ^{۷۷} و اونه قومه بفأمنی به آن کی با بخشش گونااین آشان نجات پیدا خوابیده کودن. ^{۷۸} چونکی امی خدا مهربان و رثوفه. هن سینه کی خورشیده تابان جه سپهره برین امی ره خوابیه تابستن، ^{۷۹} تا کسایی کی در تاریکی سایه مرگ زندگی کونده، روشنایی ببخشه و امی قدمنه در راه صلح هدایته بوکونه."

^{۸۰} اما او زای رشد کوده و در روح قوی بوسته تا روز خودشه ظهور بر قوم اسرائیل در بیابان زندگی کوده.

۲

عیسی مسیح تولد

^۱ در اون زمان آگوستوسه قیصر فرمانی صادر بوکوده کی تمامه مردم جهان همگی سرشماری ببد. ^۲ آن کی اولین سرشماری بو در زمان فرمانداری کورینیوس بر سوریه انجام بوسته. ^۳ خلاصه هرکی روانه خو شهر بوبوسته تا نام نویسی بوکونه. ^۴ یوسفم جه شهره ناصره بوشو بیت اللحم زادگاهه داود، چونکی جه نسله خاندانه داود بو. ^۵ اون خو نامزده آمره مریم، کی انه زایمان نزدیک بو، بوشو اویه تا آشانه نام نویسی بوکوند ^۶ اویه ایسه بو کی، مریمه زمان

حمل فآرسه ^۷ و آنه اولین زای کی پسر بو، بدنیا بومو. اونه قنداقه میان بیچنده و طویله میان بوخوسآند، چونکی آشأنه ره مهمانسرایه میان جا نویو.

چوپانان و فرشته‌ین

^۸ در اون حوالی چوپانانی کی صحرا درون زندگی کودیدی و شبَن خوشأنه گوسفندانه پاس ده‌ایدی. ^۹

ایور کی خداونده فرشته اشأنه ره ظاهر بوسته. عظمت و جلاله خداونده خوشأنه دور بیددی و چوپانان خیلی وحشت بوکودد. ^{۱۰} ولی فرشته اوشأن بوگفته: "نوه ترسنید! چونکی خبره خوش شیمی‌ره دآرم، خبری پور جه شآدی برای همه‌تا قومَن! ^{۱۱} امروز داوده شهره درون شیمی‌ره ایته ناجی بدنیا بومو کی، خداوند مسیحه! ^{۱۲} علامتی کی نیشأن دهنده می حرفأنه، آنه کی ایته زآک قنداقه میان بیچنده و طویله میان بخوسآنده."

^{۱۳} ایور کی خیلی جه فرشته‌ینه آسمانی بوموده اون فرشته ویرجه و اوشأن خدایه ستایش کودده و گفته: ^{۱۴} "خدا ره جلال آسمانه میان و کسانی کی در زمین خدایه خوشنود کونده صاحب آرامش بید."

^{۱۵} وختی کی فرشته‌ین به آسمان وَاگر دستد. چوپانان همدیگره بوگفتنده: "بأئید، بیشیم بیت اللحم، آن خبره خوشه کی خداوند آمره فده‌دآره، بچشیم و بیدینیم." ^{۱۶} پس با عجله به بیت اللحم بوشوده و مریم و یوسفه پیدا کودد و زایه بیدده کی طویله میان خوفته. ^{۱۷} چوپانان بدونه معطلی ماجرایه به هر کسی بوگفتد، هر حرفی کی فرشته در مورد آ زآی بوگفته بو، بوگفتد. ^{۱۸} هر کی آشأنه حرفأنه ایشنووسته، تعجب کوده. ^{۱۹} اما مریم همه‌یه آ کارنه خو دیله میان مخفی کوده و همیشه به آن مطلب فکر کوده. ^{۲۰} چوپانان هر چیزی کی آشأنه بوگفته بود، بدونه کم و زیاد بیدد و بیشنووستد. اوشأن در حالی کی خدایه جلال و حمد دَننده بو، وَاگر دستد.

آئین تقدیم عیسی در خدا خانه میان

^{۲۱} ایته هفته دَورست. چون زآکه ختنه کودنه وخت فآرسه، اونه عیسی نام بنائید. آن همون نامی بو کی فرشته جه قبل اونکی مریم رحم میان قرار بوگیره، اونه ره بنبو. ^{۲۲} چونکی زمان تطهیر اشأن طبق شریعت موسی به پایان فآرسه، یوسف و مریم او زایه باوردیدی تا خداوند

تقدیم بو کونید. ^{۲۳} آ قانون، طبق حکمه شریعت خداوند بو کی اولین زاکه وقف خدا بو کونید. ^۴ اوشان خواستیده کی طبق شریعت ایته جفت قُمری یا کبوتر زای قربانی بو کوند.

^{۲۵} او زمان اورشلیمه میان اینفر پارسا و مومن زندگی کوده کی منتظر تسلیه اسرائیل بو و روح القدس بر اون قرار داشته و آنه نام شمعون بو. ^{۲۶} چونکی روح القدس اونره معلوم بو کوده بو تا مسیح خدایه نی دینه، نخواستیه مَرَدَن. ^{۲۷} شمعون به راهنمایی و هدایت روح القدس وارد خانه خدا بوسته. وختی عیسی پتر و مار، عیسی نوزاده بو بورده تا آئین و شریعت اونره به انجام برساند، ^{۲۸} شمعون اونره بغل کود و خدایه ستایش کنان بو گفته: ^{۲۹} "هسه ای خداوند، طبق تی وعده تی بندهره بسلامت مرخص کون، ^{۳۰} چونکی می چومان تی نجاته بیده، ^{۳۱} نجاتی کی در برابر تمام قومنه چوم فراهم بو کودی، ^{۳۲} نوری کی بخاطر آشکار کودنه حقیقت تمام قومهای بیگانه و سر بلندیه تی قوم اسرائیل. ^{۳۳} عیسی پتر و مار جه اون حرفانه در مورد عیسی ماته بوسته بود. ^{۳۴} بعد شمعون اوشانهره دعایه خیر بو کود و مریم بو گفته: "آ زاک باعث به کی خیلی ین جه قومه اسرائیل بکفد و ویریزد. اون معجزه و علامتی خوایه بوستن کی خیلی ین در برابر اون خوایده ایسن ^{۳۵} و اوطویی افکار و دیله خیلی ین آشکار خوایه بوستن و شمشیری به کی تی قلبه میانی خوایه فرود آمون."

^{۳۶} او به ایته نبیّه یی زندگی کوده کی انه نام آنا بو، فنوئیل دختر جه قبیله آشیر کی خیلی پیر بو. آنا بعد از هفت سال زناشویی خو مرده جه دست بدآبو. ^{۳۷} تا هشتاد و چهار سالگی بیوه بمانستبو. اون هیچوخت خدا خانه به ترک نو کوده، بلکه شبانه روز با دعا و روزه مشغول عبادت بو. ^{۳۸} اونم او لحظه بومو جلو و خدایه شکر بو گفت و کسانی کی چوم انتظار آزادی اورشلیم بوده باورده درباره عیسی حرف بزه. ^{۳۹} وختی کی یوسف و مریم آئین و شریعت خداوند انجام بدده به خوشانه شهر ناصره واقع در جلیل و اگر دستند. ^{۴۰} خلاصه او زای بزرگ بوست وقوی و پور جه حکمت، و فیض خدا بر اون قرار داشته.

عیسای نو جوان در خدا خانه

^{۴۱} عیسی پترو مار هر سال بخاطر عید پسخ به اورشلیم شویده. ^{۴۲} وختی عیسی دوازده ساله بو، اونره بو بردیدی اورشلیم در مراسم عید. ^{۴۳} بعد از اونکی آیین عید تمام بوسته، او وخت اونره پترو مار و اگر دستنده کی بشد. عیسی نو جوان در اورشلیم بیسه، اما اوشان جه اون خبر نأشتید، ^{۴۴} چونکی فکر کودیدی زاک کاروانه میان ایسه. ایی روز تمام در راه بوده، بیلاخره در بین

دوستان و آشنایان خوشان زاک دنبال بوگردستید.^{۴۵} اونه پیدا نوکودد اون دنبال گردستید کی به اورشلیم و اگردستید.^{۴۶} بعد از سه روز خلاصه اونه معبد خانه میان پیدا کودد. اون معلمان میان نیشته بو و اشانه حرفانه گوش ده، جه اشانه سوال کوده.^{۴۷} هر کی انه حرفانه ایشنووسته، جه انه فام و آگاهی و انه جوابان ماته بوسته.^{۴۸} چونکی انه پثرو مار انه اویه بیدده تعجب بوکودد. انه مار بوگفته: "پسر چرا امی امره آ کار بوکودی؟! من و تی پثردیل واپسی امره تی دنبال بوگردستیم."^{۴۹} اما اون جواب بده: "چرا می دنبال بوگردستید؟ مگر نایدی کی من باید می پثره خانه میان بیسم؟!"^{۵۰} اما اوشان انه حرفانه نفامستد.

^{۵۱} عیسی اشانه امره و گردسته و به ناصره بوشوو اوشانه اطاعت کوده. اما انه مار تمام انه کارنه بخاطر داشته.^{۵۲} عیسی هر روز در اندام و حکمت رشد کوده و خدا نزد و مردمه ور محبوب بوسته.

۳

یحیا رایه همواره کونه

^۱ حکومت امپراطور تیبیریوس پانزدهمین سال و پونتیوس پیلاتوس یهودیه فرماندار، هیروودیس حاکم جلیل و انه برار فیلیپس حاکم ایتوریه و تراخونیتیس، لیسانیوس حاکم آیلینی،^۲ حنا و قیافا کاهنان بزرگ بید کی خدا وحی بیابانه میان یحیی زکریا پسر فارسه.^۳ یحیی به سراسر اطراف اردن شویه و مردمه ره موعظه کوده کی، خوشانه آمرزش گوناینه ره توبه بوکونید و تعمیر بوگیرید.^۴ در آ مورد کتاب اشعیا نبی بوموداره کی:

"منادی صدا بیابانه میان دیچکسته:

خدا رایه آماده بکنید و اونه راهنه صاف و هموار کنید.^۵ تمام درهین پور

بیه و هر تا کوه و تپه را سر نه هموار خویه بوستن. تا خمن سر راست،

هر تا کجی راست و هر تا ناهمواری صاف بیه.^۶ اونوخت تمام بشر

نجات خدایه خویده دن.

^۷ جماعتی کی بوموبود، یحیی اشانه تعمیر بده. یحیی گفته: "ای افعی زاکن! کی شمره هوشدار بده کی، جه غضب آینده فرار بوکونید؟"^۸ پس میوه بی کی شایسته توبه باورید. نوه گفتید کی، امی پثر ابراهیمه. چونکی شمره گویم: خداوند قادره جه ا سنگون، ابراهیم زاکنه

بوجود بأورہ۔^۹ الآن تيشه به ريشه درختان بوخورده دأره. هر درختی کی میوه خوب نده،
واوینیدی و آتسه میان تاویدیدی."

^{۱۰} "مردم واورسده: "پس آمان چی بو کونیم؟"

^{۱۱} "جواب بده: "هر کس دو تا لیباس دأره، ایتیه فده اونی کی نأره و هر کی خوراکي
دأره باید هطو بو کونه."

^{۱۲} "باج بیگیران بوموده تا تعمید بیگیرد. اونه جه واورسده: "اوستاد، آمان چی بو کونیم؟"
آشأنه بوگفت: "جه اندازه بیشتر فأنگیرید." ^{۱۴} "سربازانم جه ان واورسده: "آمان چی بکنیم؟"
بوگفت: "زوره آمره جه کسی پول فأنگیرید. هیچکسه بهتان نزنید و به شیمی حقوق راضی ببید."

^{۱۵} "مردم مشتاقانه منتظر بوده و خوشأنه ره فکر کودیده کی ممکنه یحیی همون مسیح
بیبه؟! ^{۱۶} "یحیی جواب بده: "من شمره آبه امره تعمید دهم. آما کسی خوآیه آمون کی جه من
بیشتر قدرت دأره. من لیاقت اونه نأرم کی اونه چاروقه بنده واکونم. اون شمره روح القدس و
آتسه آمره تعمید خوآیه دئن ^{۱۷} اون خو چنگکه خو امره دأره تا خو خرمنه پاک کونه و گوندمه
خو انباره درون جمع کونه. آما کاهه آتسه میانی خوآیه سوجانن"

^{۱۸} "یحیی مردمه با نصیحتهای زیادی بشارت دیه. ^{۱۹} آما یحیی هیروودیس پادشأیه بخاطر انه
برأرزن کی اونه نام هیروودیا بو و بخاطر دیگر شرّ و شورهایی کی بو کوده بو، توبیخ بو کود،
هیروودیس پادشأه یحیایه به زندان تاووده و آ طریق خطایی به انه خطایای دیگر اضافه بوبوسته.

تعمید و شجره نامه عیسی

^{۲۱} وختی کی مردم تعمید گیفتده. عیسایم تعمید بیگفت. او لحظه کی اون گره دعا
گودن دبوو، آسمان باز بوسته و ^{۲۲} روح القدس به شکل کبوتر عیسا ره نازل بوسته. و ندا جه
آسمان بو مو کی "تو می پسر عزیزی، جه تو خیلی راضیم!" ^{۲۳} عیسی سی ساله بو کی خو
ماموریت قدم اوسد. اون جه مردمه نظر یوسفه پسر بو و یوسف هالی پسر، ^{۲۴} هالی متات پسر،
متات لاوی پسر، لاوی ملکی پسر، ملکی ینا پسر، ینا یوسف پسر، ^{۲۵} یوسف متاتیا پسر، متاتیا
عاموس پسر، عاموس ناحوم پسر، ناحوم حسلی پسر، حسلی نگای پسر، ^{۲۶} نگای مات پسر، مات
متاتیا پسر، متاتیا شمعی پسر، شمعی یوسف پسر، یوسف یهودا پسر، ^{۲۷} یهودا یوحنان پسر،
یوحنان ریسا پسر، ریسا زروبابل پسر، زروبابل شلتیئیل پسر، شلتیئیل نیری پسر، ^{۲۸} نیری ملکی
پسر، ملکی عدتی پسر، عدتی قوسام پسر، قوسام ایلمودام پسر، ایلمودام ایر پسر ^{۲۹} ایر یوشع پسر،

یوشع الیعاذر پسر، الیعاذر یوریم پسر، یوریم متات پسر، متات لاوی پسر،^{۳۰} لاوی شمعون پسر، شمعون یهودا پسر، یهودا یوسف پسر، یوسف یونان پسر، یونان ایلیاقیم پسر،^{۳۱} ایلیاقیم ملیا پسر، ملیا مینان پسر، مینان متاتا پسر، متاتا ناتان پسر، ناتان داود پسر،^{۳۲} داود یسای پسر، یسای عوبید پسر، عوبید بوعز پسر، بوعز سلمون پسر، سلمون نحشون پسر^{۳۳} نحشون عمیناداب پسر، عمیناداب آرام پسر، آرام حصرون پسر، حصرون فارس پسر، فارس یهودا پسر،^{۳۴} یهودا یعقوب پسر، یعقوب اسحاق پسر، اسحاق ابراهیم پسر، ابراهیم طارح پسر، طارح ناحور پسر،^{۳۵} ناحور سروج پسر، سروج رعو پسر، رعو فالج پسر، فالج عابر پسر، عابر شألح پسر،^{۳۶} شألح قینان پسر، قینان عرفکشأد پسر، عرفکشأد سام پسر، سام نوح پسر، نوح لامک پسر،^{۳۷} لامک متوشألح پسر، متوشألح خنوخ پسر، خنوخ یارد پسر، یارد مهللئیل پسر، مهللئیل قینان پسر،^{۳۸} قینان انوش پسر، انوش شیث پسر، شیث آدم پسر، آدم خدا پسر.

۴

عیسی در امتحان

عیسی پور جه روح القدس جه رود اردن وأگردسته، روح اونه بوبورده بیابان.^۲ چهل روز ابلیس اونه وسوسه بوکود. او روزن هیچی نخورده تا سر آخر اون ویشته بوبو.^۳ پس ابلیس اونه بوگفته: "اگر خدا پسری، آسنگه بوگونان بیه."

^۴ عیسی جواب بده: "بینویشته نه کی آدم تنها نانه آمره زندگی نوکونه."

^۵ وز اون ابلیس اونه ایته کوهه جُر بوبورد. ایته لحظه میانی تمامه دنیا یه اونه نیشان بده^۶ و بوگفت: "تمامه آقدرت و شکوهه تره فدم، اشأنه اختیار می دست دره. من تنم آقدرت هرکسه بأختم، فدم.^۷ اشأن همه تی شین خوآیه بوستن، کافیه مره پرستش بوکونی."

^۸ عیسی جواب بده: "بینویشته نه کی تی خداوند خدایه پرستش بوکون و تنها اونه خدمت بوکون!"

^۹ وز اون ابلیس اونه بوبورده اورشلیم معبد لچکی سر بنه. و بوگفته: "اگر تو خدا پسری، تره جه آجور تاؤد بیجیر،^{۱۰} چونکی بینویشته نه کی، خو فرشته یه اوسه کونه تا تره محافظت بوکوند.^{۱۱} اوشان تره خوشأنه دستأنه میأن دأریدی تا مبادا تی پا سنگ بوخوره."

^{۱۲} عیسی جواب بده: "بوگفته داریدی کی:

"تی خداوند خدایه امتحان نوکون."

۱۳ وختی ابلیس خو تمام وسوسه ینه تمام کود، اونه تا مدتی وله کوده.

عیسی طرد بوستن جه ناصره

۱۴ عیسی با قدرت روح به جلیل بومو و آخبر همه جا دییچکسته. ۱۵ اون کنیسه یانه میان تعلیم دیه و همه اونه احترام نهده ۱۶ وز اون به شهر ناصره کی اویه پیلا بوستوبو، بوشو و در روز شبات مثل همیشه به کنیسه بوشو و ویریشت تا بخوانه. ۱۷ طومار اشعیاء نبیّه انه فدد. وختی اونه باز کود، قسمتی پیدا کوده کی فرمایه:

۱۸ "روح خدا بر منه. مره مسح بوکوده تا فقیرانه مزده بدم. اون مره اوسه کوده تا اسیرانه آزادی همه تانه گوش فارسانم و دین کورانه و ستمدیدگانه آزاد کونم. ۱۹ و همه تانه گوش فارسانم کی زمان نجات خلق خداوند فارسه."

۲۰ وز اون طومار دبست و فده خادم کنیسه و بینشته. همه اون کنیسه میان نگاه کودده ۲۱ بعد بوگفت: "امروز آ نوشته تمام بوسته، هطوکی بیشنوستید."

۲۲ همه جه اون نیکو گفته و جه اونه کلام فیض آمیز مات بود، همدیگره گفته: "مگه آن یوسف پسر نی یه؟! "

۲۳ عیسی اشانه بوگفت: "بدون شک آ مثل مره گویدی کی ای طیب، خودته شفا بدن. هر چیزی کی در کفرناحومه میان بوکودی، تی شهر درونم بوکون. ۲۴ اقا من شمره گویم کی هیته پیغمبر خو شهره درون مورد قبول مردم نبو. ۲۵ مطمئن بیید کی زمان الیاس وختی کی جه آسمان سه سال و نیم باران نورسته، خشکسالی سختی بیگفت. خیلی بیوه زن اسرائیله میان ایسه بو، ۲۶ ولی الیاس هیچکدامه ور نوشو، مگر بیوه زنی کی در شهر صرفه در سرزمین صیدون بو. ۲۷ زمان الیشع نبی هم اسرائیل خیلی جذامی دأشته، ولی هیته جذام پاک نوبوسته، مگر نعمان سُرانی."

۲۸ او وخت هر کی کنیسه میان ایسه بو، جه انه حرفان عصبانی بو بوسته و ویریشتد اونه جه شهر بیرون کودد و کوه لچکی سرکی شهری بنا بو بوستوبو، بووردده اویه تا اونه جه اون بوجور بیجیر تا ودد ۳۰ ولی عیسی اشانه جه دور بوسته و بوشو.

شفای مردی کی دیو داشته

^{۳۱} جه ان پس عیسی به شهر کفرناحوم بوشو واقع در جلیل. در روز شبات مردمه تعلیم بده. ^{۳۲} اوشأن جه اونه تعلیم در تعجب بوده، چونکی در اون کلام اقتدار نهبو. ^{۳۳} کنیسه میان مردی ایسه بو کی دیوزده بو. جه روح پلید پور بو. اون با صدای بلند فریاد بزه: ^{۳۴} "ای عیسی ناصری، تو آمی آمره چی کار داری، آیه بومو داری آمره نابوده کونی؟ دأنم تو کی ایسی، تو اون قدّوس خدایی!"

^{۳۵} عیسی روح پلید نهیب بزه و بوگفت: "ساکته بون! جه اون بیرون بوشو!"

او وخت دیو اون مرد در حضور اون همه جمعیت به زمین بزه و بدون انکی به اون آسیبی فآرسانه، جه اون بیرون بوشو. ^{۳۶} مردم همه تعجب بوکودده و بوگفتند: "او چی کلامی ایسه! اون با قدرت و اقتدار ارواح پلید فرمان ده و اوشأنه جه مردم بیرونه کونه!" ^{۳۷} به ا طریق تمام اونه کارآن در اون حوالی دیچکسته.

شفای پطرس زن مار و دیگران

^{۳۸} او وخت عیسی کنیسه یه ترکه بوکود و شمعوته خانه بوشو، اما شمعوته زن مار تب سختی دأشته. عیسی جه بخوآسته کی اونه کمک بوکونه. ^{۳۹} پس عیسی انه ور بوشو و تبه نهیب بزه و انه تب قطع بوسته و شمعوته زن مار بدون معطلی ویریشته و اشأنه جه پذیرایی بوکود. ^{۴۰} غروب وخت هر کسی کی مبتلا به مرضهای جور با جور بو، اوشأنه عیسی ور آورده و عیسی هم خو دست ایته ایته اشأنه رو نه و شفا دیه. ^{۴۱} دیوانم جه افراد زیادی بیرون اوموده و داد و فریاد زیده کی "تو خدا پسری!" اما عیسی اشأنه نهیب زیه و وانلشته حرفی بزند چونکی دانسته اون مسیحه.

^{۴۲} صبحگاهان عیسی به جای خلوتی بوشو اما مردم اونه دنبال گردستده و وختی به جایی کی او یه ایسه بو فآرسد، سعی بوکودد تا اوشأنه ترکه نوکونه. ^{۴۳} اما اون بوگفت: "من بایستی پادشاهی خدایه در شهرهای دیگرم بشارت بدم، بخاطر هن مسئله اوسه بووستأم." ^{۴۴} پس یهودیه کنیسه ین میانی موعظه ادامه بده.

عیسی اوّلین شاگردان

^۱ ایتہ روز کی عیسی دریاچه گنيسارت کنار ایسه بو، مردم جه هر طرف انه گفتمده کی "امی ره موعظه بو کون." ^۲ دریاچه کنار دو تا کرجی بیده کی ماهیگیران جه اون جدا بوده و سرگرم تور شوردن بود. ^۳ پس ایتہ جه اوشانه سوار بوست کی انه صاحب شمعون بو. و انه جه بخواست کی جه ساحل دور کونه. پس خودش کرجی رو بینشت و مردم ره شروع به تعلیم بوکود. ^۴ وختی انه حرفان تمام بوسته، شمعونه بوگفته: "کرجی یه به جای گودتری بیر و تور تاود آبه درون تا ماهی بیگیریم." ^۵ شمعون جواب بده: "اوستاد، امن تمام شب تلاش بوکودیم، اما هیچی امی گیر نمو، اما چونکی تو گویی، هسه دامانه فوکونیم آبه درون." ^۶ وختی کی آ کاره انجام بده، اینقدر ماهی بیگفتد کی یخورده نهبو تور پاره به. ^۷ اوشان خوشانه ریفقانه اشاره بوکودد و برای کمک اوشان بومودد.

هر دو تا کرجی جه ماهی پور کودد. چیزی نمانستبو کی کرجیان آبه میان غرق بده. ^۸ شمعون پطرس وختی اماجرايه بیده، به عیسی دست و پا دکفت و بوگفت: "اوستاد می جه دور بون، چونکی من گوناهاکارم." ^۹ چونکی هم خودش و هم انه دوستان و ریفقان جه آ ماهیگیری ماته بوسته بود. ^{۱۰} یعقوب و یوحنا، زبدي پسرانم کی شمعونه همکار بوده، هه حال دأشتیده. عیسی شمعونه بوگفت: "نوه ترسن! جه آن پس مردمه صید خوایی کودن." ^{۱۱} بعد اوشان کرجیان به ساحل باوردد و همه چیز ول کودد و عیسی دنبال سر بوشود.

مرد جذامی شفا پیدا کودن

^{۱۲} ایتہ روز عیسی کی ایتہ جه شهرنه میان ایسه بو، ایتہ مردی بومو اویه کی انه تمام بدن جذامی بو. وختی عیسی بیده، خوره تاوده زمینه رو و التماس بوکوده کی: "ای آقا! اگر تو بخوایی، تنی می جذام پاک کونی."

^{۱۳} عیسی خو دسته دراز کوده و انه دست بزه و بوگفت کی: "من خوام، پاک بون." و او لحظه جه جذام پاک بوسته. ^{۱۴} بعد عیسی اونه بفرماسته کی: "هیچکسه هیچی نوگو، بلکی بوشو کاهنه ور و بخاطر تی پاک بوستن ره کی موسی بفرماسته، تقدیم بوکون و اوشانم شاهد بید."

^{۱۵} عیسی کارآن همه جا پخش بوسته تا جایی کی خیلی مردم آمویده تا اونه حرفأنه بيشنوود و جه بیماری شفا پیدا کوند. ^{۱۶} ولی عیسی همیشه جای دور شویه و تنهایی دعا کوده.

مرد مفلوج شفا پیدا کوند

^{۱۷} ایته روز عیسی کره تعلیم داندوبو و فریسیان و علمای دین جه همه تا شهرن جلیل و یهودیه و اورشلیم بوموبود و نیشته بود و قدرت شفا دأنه مریضان آنه امره بو. ^{۱۸} ایدفعه یی چند تا مردی جه راه فارسأده، ایته فلجه تخت رو بنبود حمل کودده، تلاش بوکودد کی انه خانه درون بوبورید و عیسایه نشان بدید. ^{۱۹} ولی چون ازدحام جمعیت بو، راه پیدا نوکودد و خانه پوشته بام بو شوده، سو فالان میان جه مریضه با انه تخت روانه کودد بیجیر و مردمه میان عیسی ور بنده ^{۲۰} چونکی عیسی اشأنه ایمان بیده، بوگفت: "ای مرد تی گوناهان بخشیده بوسته!"

^{۲۱} اما فریسیان و علمای دین تو فکر بوشود: "آن کی یه کی کوفر گوپه؟ مگر جز خدا کسی تأنه گونایانه بیامرزه؟"

^{۲۲} عیسی بفأمسته کی اشأن چی فکر کوند درد، واورسه: "چرا آ فکر شیمی دیله میان راه دهیدی؟" ^{۲۳} کویته گفتن آسانتره، تی گونایان آمرزیده بوبوسته یا ویریز و راه بوشو؟! ^{۲۴} آلأن بدأنید کی انسانه پسر اقتدار انه دأره کی گونایان ببخشه... "اون مرد فلجه بوگفت: "تره گویم ویریز، تی تخته اوسأن و بوشون بخانه."

^{۲۵} او لحظه اون ویریش و اون تختی کی اونه رو خوفته بو، اوسد و خدایه شکر گفتن به خانه بوشو. ^{۲۶} هر کی اویه ایسه بو، تعجب بوکودد و خدایه با ترس و لرز شکر گفته ده و گفته: "امروز شاهد چیزهایه خیلی عجیبی بوئیم!"

دعوت جه لاوی

^{۲۷} جه آن پس عیسی جه اون خانه بیرون بوشو و باج بوگیری یه بیده کی آنه نام لاوی بو کی در مالیاتخانه میان نیشته بو. عیسی آنه بوگفت: "می دنبال بیا!" ^{۲۸} لاوی ویرشت و همه چیزه ول کوده و عیسی دنبال بوشو. ^{۲۹} لاوی خو خانه میان جشن بزرگی به افتخار عیسی بیگفت و جمعی جه بزرگان و باج بوگیران و مردمان دیگر اوشأنه امره سفره سر بینشند. ^{۳۰} اما فریسیان و گروهی علمای دین کی جه اوشأنه فرقه بوده، گله و شکایته امره عیسی شاگردأنه بوگفتند: "چرا شومان باجگیرأنه و گوناهاکاران امره خوریدی و زینیدی!" ^{۳۱} عیسی جواب بده:

”مريضان به دکتر احتیاج دارند، نه سالمان. ^{۳۲} من نموم کی پارسایانه به توبه دعوت بوکونم، بلکی گوناهاکارانه!“

سوال درباره روزه

^{۳۳} اونه بوگفتد: ”یحیی شاگردان بیشتر اوقات روزه گیفتده و دعا کودده. فریسیان و آشانه شاگردانم هطو، اما تی شاگردان همش در حال خوردن و زه‌اند.“

^{۳۴} عیسی جواب بده: ”آیا شه عروسی مهمانانه تا وختی کی داماد آشانه امریه، بیگیم روزه بیگیرید؟ ^{۳۵} اما ایی روز فارسه کی داماده آشانه جه فگیرد و بعد اشان باید روزه بیگیرد.“ ^{۳۶} پس عیسی ایته مثل باورد و بوگفته: ”هیچکی تازه لیبسه پاره نوکونه تا اونه تیگه بزنه به کهنه لیباس. چونکی اگر آ کاره بوکونه، هم تازه لیباس جه بین شه، هم کهنه لیباس با تازه وصله قشنگ نیبه. ^{۳۷} هیچکی یم تازه شرابه کهنه دبه میان دونکونه، چونکی اگر آ کار بوکونه، تازه شراب دبه یه پاره کونه و شراب فیوه و دبه یم جه بین شه. ^{۳۸} تازه شراب باید تازه دبه میان دوکودن. ^{۳۹} هر کی کهنه شرابه بوخوره، تقاضای تازه شراب نوکونه، چونکی گویه «کهنه شراب بهتره.»“

۶

صاحب روز شبات

^۱ ایته روز شبات بو. عیسی بیجاره مرز میان کره شوآوندو بو کی انه شاگردان کره گندومه خوشیانه چهاده و خوشان دست میان سابانده و خوردده. ^۲ اما چندتا جه فریسیان بوگفتد: ”چرا آ کاره کونیدی، ننیدی مگر در روز شبات نباید آ کار کودن؟!“

^۳ عیسی جواب بده: ”مگر نخواندیدی کی داود چی بوکود، وختی خودش و انه یاران ویشتابود؟ ^۴ اون خدا خانه میان وارد بوسته، نانی کی تبرک بو، بیگفت و بوخورد، خودش یارانم فده. اگر چی اون نانه فقط بایستی کاهنان بوخوردبند!“ ^۵ و ایدامه بده و بوگفت: ”انسانه پسر صاحب روز شباتم ایسه.“

^۶ در ایته شبات دیگر عیسی به کنیسه بومو و کلام خدایه تعلیم دیه. ایته مردی اویه ایسه بوکی انه راسته دست خوشکه بوسته بو. ^۷ علمای دین و فریسیان عیسی فیلمه گیفتن دوبود کی آیا ان روز شبات میانم کسی شفا ده یا نه؟ چونکی در آ فکر بوده کی دلیلی بدآرد و اونه بوهتان

بزند.^۸ اما عیسی کی اشانه فکر بخوانده بو، او مردی کی انه دست خوشک بوسته بو، بوگفت: "ویریز و بیا بس!" اونم ویریش و بیا بیسه.^۹ عیسی روحانیون دینه بوگفت: "شیمی جه سوال دارم. کی تا در روز شبات جایزه، بدی یا خوبی، انسانه نجات دأن یا نابوده کودن؟"^{۱۰} عیسی خو چوم امره همه تانه نیگاه بوکود. بعداً اون مردیه بوگفت: "تی دسته دراز کون!" او مرد خو دسته دراز کوده و شفا پیدا کود.^{۱۱} اما اوشان خیلی عصبانی بو بوستد و مشورت بو کوددکی عیسی امره چی بو کونید.

انتخاب دوازده رسول

^{۱۲} عیسی جه ایته اون روزن بوشو کوه سر کی عبادت بو کونه. تمام اون شبه تا صبح در عبادت خدا بو.^{۱۳} صبحدم خو شاگردانه دَخده. اوشانه میان دوازده نفر انتخاب بو کود و اشانه رسول دَخد.^{۱۴} شمعون کی انه پطرس نام بَنه، آندریاس (پطرسه برأر)، یعقوب، یوحنا، فیلیپ، برتولما،^{۱۵} متی، توما، یعقوب حلفایه پسر، شمعون کی معروف به غیور بو،^{۱۶} یهودا یعقوب پسر، یهودای آسخریوطی کی اونه خیانت بو کود.

خوش بحال شومان

^{۱۷} عیسی اشانه امره جه کوه بیجیر بومو و ایته جایه صاف بیسه، خیلی انه شاگردان و خیلی مردم جه سرتاسر یهودیه، اورشلیم، جه شهرهای ساحلی صور صیدون او به ایسه بود.^{۱۸} اوشان بومو بود کی اونه حرفانه بیسنوود و جه مرض و بیماری شفا پیدا کوند و حتی کسایی کی ارواح شریر اشانه آزار دیه، شفا پیدا کودد.^{۱۹} مردم همه تا سعی کودده کی انه لمس بوکوند، چونکی نیرویی انه جه صادر بوسته کی همه یه شفا دیه.^{۲۰} اونوخت عیسی خو شاگردانه نیگاه بو کود و بوگفت: "خوش بحال شومان کی فقیرید، چونکی پادشاهی خدا شیمی شینه."^{۲۱} خوش بحال شومان کی ویشته آیدی، چونکی سره خوآیدی بوستن، خوش بحال شومان کی آآن گریانیدی، چونکی خنده خوآیدی کودن.^{۲۲} خوش بحال شومان کی مردم پسر انسان ره جه شومان بیزاریدی. شیمی مناسن آدمانه جه خوشان دور کونیدی، دشنام دهد و بد نام کونیدی.^{۲۳} او زمان ذوق بو کونیدی و شاد ببید، بدانید کی شیمی آجر آسمانه درون خیلیه. چونکی اشانه پثران هجور پیغمبران امره رفتار کودیدی!

۲۴ وای بر شومآن کی ثروتمندید، چونکی شیمی تسلیٰ یہ پیدا کوده درید. ۲۵ وای بر شومآن کی آلآن سئریدی، چونکی گرسنه خوآییدی بوستن. وای بر شومآن کی آلآن خندانیدی، چونکی گریه و ماتم شیمی رافاء ایسه. ۲۶ وای بر شومآن کی همه شیمی جه تعریف کونیدی، چونکی اشانه پئران پیغمبران کذبہ امره آکاره کودیدی.

محبت به دشمنان

۲۷ اما ای کسانی کی ایشنوویدی شمره گویم کی شیمی دشمنان دوست بدآرید، اوشنی کی شیمی جه نفرت دآریدی، خوبی بوکونید. ۲۸ کسانی کی شیمی ره لعنت کونیدی، برکت بخوآیید. اوشانی کی شیمی امره بد رفتاری کونیدی، دعای خیر بوکونید. ۲۹ هر کی شیمی دیم سیلی بزه، تی او طرف دیم واگردآن. کسی کی تی ردایه فاگیره، تی قبایه جه اونہ دریغ نوکون. ۳۰ هر کی جه تو چیزی بخوآست، ببخش. اگر کسی جه تو مال و منال چیزی بو بورده، نوہ خوآستن کی تی ره واگردنه. ۳۱ دیگران امره او جور رفتار بوکونید کی انتظار داریدی شیمی امره او جور رفتار بوکوند. ۳۲ اگر کسانی یہ محبت بوکونیدی کی شمره محبت کونیدی، چی برتری خوآیدی داشتن؟ حتی گوناہکارانم خوشأنه دوستانه امره محبت کونیدی. ۳۳ اگر هر کی امره خوبی بوکونید کی شیمی امره خوبی بوکود، چی برتری داریدی؟ گوناہکارانم هجور کونیدی. ۳۴ اگر فقط کسانی قرض فدیدی کی انتظار داریدی شیمی ره واگردند، پس چی برتری داریدی؟ ۳۵ پس شیمی دشمنان محبت بوکونید، خوبی بوکونید. آنچه پس فآگیرید، قرض دید. چونکی شیمی اجر خیلی بزرگ خوآیه بوستن. خدایه متعال پسران خوآییدی بوستن. چونکی خدا ناسپاسان و شریرانه آمرهیم مهربانه. ۳۶ پس مهربان ببید جوری کی شیمی پئر مهربانه.

عیبجویی جه دیگران

۳۷ دیگرانه عیب نیگیرید تا شیمی عیب نیگیرد، حکم نوکونید تا شیمی سر حکم نیبه. ببخشید تا خودتانم بخشیده ببید. ۳۸ فدید تا شمره فد د. پیمانہ پور، سفت، لبریز، تکان بده بو بوسته شیمی دامنہ میان خوآیه فووستن. هو پیمانہ امره کشیدی، چونکی هر پیمانہ ایی کی فدیدی.

۳۹ عیسیٰ آ مثله اشأنه ره بأورده: "آیا کور تأنه کوره راه نیشان بده؟ فکر نوکونیدی کی هر دو تا دَکفده چاهه درون؟! ۴۰ هیچ شأگردی به پای خو اوستاد فأنرسه، ولی هر کی انه تعلیم و تربیت به کمال برسه، خو اوستاد منأسن به. ۴۱ تلاشی کی تی برأر چوم درون دره دینی، چوبی کی، تی چوم درون دره نیدینی؟ ۴۲ چوطو تأنی تی براره بوگویی کی «برار، تلاش تی چوم جه بیرون بأورم»، ولی چوبه تی چومه درون نیدینی. ای ظاهر ساز! اول چوبه تی چوم جه بیرون بأور، بعد بهتر خوایی دهئن تا تلاشه تی براره چوم جه بیرون بأوری.

درخت و اونه میوه

۴۳ هیته درخت خوب میوه بد نأوره و هیته درخت بدم میوه خوب نأوره. ۴۴ هر تا درخته جه انه میوه شه شناختن. نی شه خاره بوته جه انجیر چهان و نه بوته جه والش و انگور. ۴۵ آدم خوب جه خودشه دیل خوبییه کی خوبی کونه و آدم بد جه خودشه دیل بدیه کی بدی کونه. چونکی زبان جه هر چیزی کی دیل جه اون پوره، حرف زنه.

معمار دانا و معمار نادان

۴۶ چوطو ممکنه کی مره «آقا، آقا» دَخوائید، ولی اونچی کی من گویم عمل نوکونید؟ ۴۷ اون کی می ور آیه و حرفأنه ایشنوه و اونه عمل کونه، نیگاه بوکونید کی کیه مأنه؟! ۴۸ اون کسی مأنه کی خو خانه سازی ره زمین زیاد بکنده و خو خانه پی یه صخره سر بأنه دره. هر چَقَدَر سیل و سیلابم بایه، اونه خانه یه تکان نتأنه بده، چونکی خانه ره صخره سر بنا بوکوده. ۴۹ ولی اون کی می گیانه ایشنوه، اما اونه انجام نده. کسی یه مأنه کی خو خانه یه بدون پی ریزی زمین رو چاکوده. وختی سیلاب آیه، اون خانه خراب و ویران به و بی خانمان به."

۷

ایمان نظامی رومی

۱ وختی عیسیٰ خو تمام حرفأنه مردم بوگفت به کفرناحوم بومو. ۲ اویه ایته افسر رومی ایسه بو کی، اون ایته نوکری دأشته کی خیلی اونه ره عزیز بو. اون نوکر مریض بو و کره مردن دَبو. ۳ افسر رومی وختی درباره عیسیٰ بیسنووسته، چند تا از بزرگان دین یهوده روانه کوده اونه ور کی جه اون بخواید بآیه و انه نوکر شفا بده. ۴ اوشأن بومود عیسیٰ ور و التماس

بوکودد و بوگفتد کی "آ مرد لایقه کی تو آ لطفه در انه حق بوکونی.^۵ چونکی امی قومه دوست دأره و کنیسه یم امی ره چاکوددأره." ^۶ جه ان پس عیسی اشأنه امره بوشو و نزدیک خانه کی فآرسد. اون افسر رومی چند تا خو ریفقانه روانه کوده عیسی ور کی پیغام فده بو: "ای آقا، تره زحمت ندن، چونکی من شایسته ان نی یم کی تو می خانه بایی.^۷ آنه وسین بو کی من خودم لایق نأنستم کی تی ور بایم. تو فقط بوگو، می نوکر شفا پیدا کونه.^۸ چونکی من خودم کسی یم کی زیر فرمان کسی دیگر ایسم. و چندین سرباز خودم زیر دست دأرم. وختی کسی یه گویم «بوشو»، شه. و دیگری بوگویم «بیآ» آیه. و وختی می نوکر گویم «آ کار بوکون»، انجام ده." ^۹ عیسی وختی انه پیغام بیشنووسته، ماته بوسته و رو به مردمی بوکود کی انه امره بوده. و بوگفت: "شمره گویم من اجور ایمان اسرائیله میان نیده دأرم." ^{۱۰} اوشأنی کی آ پیغام بأورده بود وختی واگردستد، نوکر شفا پیدا کوده بو.

بیوه زن پسره زنده کودن

^{۱۱} مدتی بعد عیسی بوشو بطرف شهر نائین. انه شاگردان و خیلی جه مردم انه امره همراه بوده. ^{۱۲} نزدیک دروازه شهر بوده کی بیده ایته جنازه یی کره بوردنرد کی ایته بیوه زن پسر بو و خیلی جه مردم اون بیوه زن امره همراه بوده. ^{۱۳} خداوند وختی اون زنه بیده، آنه دیل بحال اون بوسوخت و بوگفت: "گریه نوه کودن!" ^{۱۴} بعد نزدیک بوشو و تابوته دست بزّه و و کسانی کی او تابوته بوردندوبود، بیسد. عیسی بوگفت: "ای جوان، تره گویم ویریز." ^{۱۵} مُرده ویریشست و شروع بوکود به حرف زهئن و عیسی اونه به اون مار بسُرده. ^{۱۶} ترس و وحشت همه بیگیفته و هوطویی خدایه شکر گفته و بوگفتند: "ایته پیغمبر بزرگ امی میان ظهور بوکوده و خدا به کمک امی قوم بومودأره." ^{۱۷} خبر آ کار در تمام یهودیه و اطراف به گوش همه برسه.

عیسی و یحیی تعمید دهند

^{۱۸} یحیی شاگردان اونه جه آ وقایع آگاه کودده. بعد یحیی دو تا خو شاگردان دَخده. ^{۱۹} اوشأنه آ پیغام امره عیسی ور اوسه کوده: "آیا تو اونی کی باید بوموبه، یا باید کسی دیگره منتظر بییم کی بایه؟" ^{۲۰} اون دو نفر بوشوده عیسی ور و بوگفتند: "یحیای تعمید دهند امره اوسه کوده دأره تا جه تو واورسیم." «آیا تو اون کسی ایسی کی باید بایه، یا منتظر کسی دیگره یی بییم؟»

^{۲۱} او ساعت عیسی خیلی جه مریضان و دردآنه و ارواح پلیده شفا بده و خیلی کورانہ بینا بوکود. ^{۲۲} عیسی در جواب اوشأنه بوگفت: "بیشید و اونچی کی بیدهئید و بیشنووستید، یحیایه بوگوئید. کی کوران دهئن دأرد. شلأن راه شدہ. جذامیان شفا پیدا کوند. کران ایشنوودہ. مُردہ زندہ به و فقیرأن بشأرت پیدا کوند. ^{۲۳} خوش بحال کسی کی جه من نلغزه."

^{۲۴} وختی یحیی شاگردأن بوشود، عیسی درباره یحیی گپ بزه و رو به مردم بوکود و بوگفت کی: "شومان بیابان بوشوید کی چی بیدینید؟ برای دهئن نی یی کی در اثر باد تکان خوره؟! ^{۲۵} بوشوید چی بیدینید؟ اشخاصی کی لیباس زرق و برقدار پوشده و اعیانی زندگی کوند، کاخهای پادشاهی میان زندگی کوند. ^{۲۶} پس بوشوید چی بیدینید؟ بوشوید پیغمبر بیدینید. بله شمره گویم کی اون جه پیامبرانم بالاتره. ^{۲۷} یحیی اونی ایسه کی درباره اون بینویشته دأرده:

"من می رسول جه تو پیشتر اوسه کونم تاتی راه جلویه همواره کونه."

^{۲۸} شمره گویم هیچکی بالا تر جه یحیی تا آلن بدنیا نمودأره. اما خدا ملکوت میان کوچترین جه یحیی بزرگتره!"

^{۲۹} هر کسی کی عیسی پیغام بیشنووسته، حتی ماموران و باجگیرانم تایید بوکودد کی خدا راه حقہ، چونکی جه اون دست تعمید بیگفته بود. ^{۳۰} اما فقهای دین خدا ارادیه کی اوشأنه ره دأشته ردّ کودد، چونکی جه یحیی تعمید نیگفته.

^{۳۱} "پس مردم آنسله به چی تشبیه بوکونم، اوشأن چی یه ماند؟ ^{۳۲} زاکانی کی بازاره میان نیشینیدی و همدیگر گویده کی: «شیمی ره ساز بزائیم نرقصهید و شیمی ره مرثیه بخواندیم، گریه نوکودید.» ^{۳۳} چونکی یحیی تعمید دهنده بومو کی نه نان خورده ونه شراب سر کشیه، گفتیدی کی «اون دیو دأره.» ^{۳۴} انسانه پسر بومو کی خوره و زنه، گوئیدی: «مردی ایسه شکم پرست و مشروب خور و باجگیران و گوناهاکاران امره رفیقہ.» ^{۳۵} اما حقانیت و حکمتہ اونه زاکان ثابت کونیدی.

عطر آگین بوستن عیسی به دست زنی بدکاره

^{۳۶} ایروز ایتہ جه فریسیان عیسیایه شام دعوت بوکوده. عیسی اونه خانه بوشو و اونه سفره سر بینیشته. ^{۳۷} او شهره میان ایتہ زن بدکاره زندگی کوده. وختی بیشنووسته کی عیسی اون فریسی خانه میان مهمانه، ایتہ شیشه پور جه عطر خو امره اوسده و او یه. ^{۳۸} گریه کونان عیسی

پا وَر بیسه. اونوخت خو اشکه امره عیسی پایانه بوشوست و خو گیسانه امره عیسی پایه خوشک کود. بعد اونه پایانه ماچی بده و عطر وسه.^{۳۹} وختی کی فریسی کی صاحبخانه بو، آ صحنه یه بیده، خوره گفتن دویو: "اگر آ مرد واقعاً پیغمبره، باید بدانسته کی، آ زن کی اونه دست زنه، کی یه و چی کاریه؟ باید بدانه کی آ زن بدکاریه!"^{۴۰} عیسی بوگفت: "ای شمعون، خوایم تره ایچی بوگویم."

بوگفت: "بفرما، اوستاد."

^{۴۱} عیسی بوگفت: "شخصی دو نفر جه طلبکار بو؛ جه اینفر پونصد دینار و جه دیگره پنجاه دینار.^{۴۲} اما چون هیچی ندأشتد، هر دو تایه ببخشه. الآن تو فکر کونی کی کوی تا جه اوشان اونه بیشتر دوست دأره؟"

^{۴۳} شمعون جواب بده: "گومان کونم اونی کی بیشتر بدهکار بو، بخشیده بوبوست."

عیسی بوگفت: "درست بوگفتی."

^{۴۴} اونوخت رو به اون زن بوکود وشمعونه بوگفت: "آ زنه دینی؟! من بموم تی خانه، تو می پا شوستانه ره آب نأوردی. اما آ زن خو اشکه امره بوشوست، خو گیسانه امره خوشکه کود.^{۴۵} تو می دیم ماچی ندهایی، اما اون جه ماچی ده آنه می پایم دریغ نوکود.^{۴۶} تو می سر روغن امره مسح نوکودی، اما اون می پایه جه عطر خوشبو بوکود.^{۴۷} هنه وسینه کی مره زیاد دوست دأره، چونکی اونه گونایان زیاد بخشیده بوسته. اونی کی کمتر بخشیده بویو، کمتر محبت کونه."

^{۴۸} جه آن پس رو به زن بوکود، بوگفت: "ای زن تی گونایان بخشیده بوبوسته."

^{۴۹} مهمانان همدیگره گفته کی: "آن کی یه کی گونایان بخشه؟"

^{۵۰} عیسی اون زن بوگفته: "تی ایمان تره نجات بده. به سلا مت بوشو!"

۸

مَثَل بَرَزْگَر

^۱ جه اون پس عیسی شهر به شهر و آبادی به آبادی شویه تا پادشاهی خدایه بشأرت بده. اون دوازده نفر آنه امره بوده.^۲ تعدادی جه زناکآن کی جه ارواح پلید و مرض جه شفا پیدا کوده بود: مریم معروف به مجدلیه کی هفت روح پلید جه اون خارج بوسته بو.^۳ یوآنا خوزای زن، کسی کی وکیل هیروودیس بو. سوسن و خیلی جه دیگر زناکآن. آ زناکآن جه خوشان مال و

اموال عیسی و انه شاگردانه احتیاجات تدارک دیده. ^۴ چونکی مردم جه همه تا شهران عیسی ور آمویده، جمعیت زیادی جمع بوسته، عیسی آ مثله بأورده.

^۵ "ایته روز کشاورزی برای تخم کاشتن ره بیرون بوشو، چونکی پاشاندوبو، یخورده جه اون تخم راه سر فووسته و پا زیر له بوبوسته و پرندگان آسمان اوشانه بوخوردد. ^۶ یخورده دیگر فووسته زمین سنگلاخی و کم خاکه میان. وختی کی بوجور بومو، خوشک بو چونکی رطوبت ناشته. ^۷ ایذر جه اون تخمان خارانه میان فووسته. گیاه و خار با هم رشد بوکوده کی خار اونه خفه کوده. ^۸ اما جه اون تخمان بعضیان خاک خوب میان فووسته کی رشد بوکود و خیلی محصول بده." جه آن پس عیسی با صدای بلند بوگفت: "هر کی آنه گوشان ایشنووه، به می حرفان خوب گوش بده."

^۹ انه شاگردان جه اون معنی آ مثله واورسد ^{۱۰} عیسی بوگفت: "پادشاهی خدا درک کودانه شمره عطا بوبوسته، اما دیگرانه امره باید با مثل گپ بزمن، تا نیگاه کونیدی اما نیدینیدی، ایشنوویدی اما نفأمیدی! ^{۱۱} آ مثل معنی آنه کی بذر، خدا کلامه مأنید. ^{۱۲} بذرانی کی راه سر فأود، کسانی ایسه ده کی خدا کلام ایشنووده، ولی ابلیس آیه جه اوسان دیله جان دوزانه تا ایمان نأورد و نجات پیدا نوکوند. ^{۱۳} اوشانی کی سنگلاخ میان فأوده کسانی ایسه کی چون خدا کلام ایشنوودی، شادی امره قبول کونیدی، ولی ریشه نأدوواند. اشان مدتی ایمان دأریدی، ولی موقع آزمایشات خوشان ایمان جه دست دهیدی. ^{۱۴} اوشانی کی خاران میان فأوده، کسانی ایسه کی ایشنووده، ولی نیگرانی و ثروت و خوشی زندگی اوشانه خفه کونه، میوه ندد. ^{۱۵} اما اوشانی کی زمین حاصلخیزه میان فأوده، کسانی ایسه کی خدا کلامه با دیل پاک و نیکو ایشنووده و ثابت مآند و میوه آورد. ^{۱۶} هیچکس چراغ روشن نوکونه کی اونه سر سرپوش بنه، یا اونه تخت جیر بنه. چراغه چراغدان رو نهده تا هر کی کی وارد به، اونه نور بیدینه. ^{۱۷} چونکی هیچ چیز مخفی ننه کی آشکار نییه و هیچ سر بنهئی نییه کی ظاهر نییه. ^{۱۸} پس سعی بوکونید کی چطور ایشنوویدی، چونکی هر کی دأره، اونه بیشتر خوآیه فدن و هر کی کی نأره، اونیم کی فکر کونه کی دأره، جه اون فگیرد."

عیسی مار و برارن

^{۱۹} آ وخت عیسی مار و برارن بوموده تا اونه بیدیند. اما اینقدر شلوغ بو کی نتانسته ده کی اونه نزدیکه بد. ^{۲۰} پس عیسی ره خبر بأوردد کی تی مار و تی برارن بیرون ایسده، خوآیده تره

بیدیند ^{۲۱} جواب بده: "می مار و می برآرن کسانى ایسد کی خدا کلام ایشنوویدی و اطاعت کونید.

طوفان دریا آرامه کودن

^{۲۲} ایروز عیسی خو شاگردانه بوگفت: "بیشید او طرف دریاچه." کرجی سوار بوستد و حرکت بوکودد. ^{۲۳} راهه میان عیسی بوخوفت. ایدفعه یی باد تندى دریا میانی بومو. جایى کی آب کرجی یه پور بو و اشانه جان به خطر دکفت. ^{۲۴} شاگردان بوشود عیسی ور و اونه بیدار کودد و بوگفتند: "ای اوستاد، ای اوستاد، یخورده بمأنسته کی آمن غرق بیم!"

عیسی بیدار بوست و موجهای خروشان باد نهیب بزه. طوفان بیسه و آرام بوسته. ^{۲۵} پس اشانه بوگفت: "شیمی ایمان کویه بوشو؟! شاگردان ماته بوسته بود و با ترس و لرز همدیگر جه واورسه یید: "آن کی ایسه کی حتی باد و آبه دستور ده. اوشان جه اون اطاعت کونیدی؟"

دیو بزه مردی شفا

^{۲۶} پس به قسمت جراسیان فأرسد کی او طرف دریاچه روبرویه جلیل قرار داشته. ^{۲۷} وختی عیسی خو پایه بنه ساحل رو، اینفره بیده کی پور جه ارواح خبیس بو، جه او شهر شین بو. خیلی مدت بو اون لیباس دونکودوبو. خانه میان زندگی نوکوده، بلکی قبرستانه میان زندگی کوده. ^{۲۸} وختی عیسایه بیده، داد و فریاد بوکوده و اونه پاجیر دکفت و با صدای بلند بوگفت: "ای عیسی، پسر خدای متعال، تو آمی امره چیکار داری؟! خواهش کونم مره عذاب ندن!" ^{۲۹} چونکی عیسی روح پلیده دستور بده بو کی جه اون بیرون بأیه. ارواح خبیس بارها انه اذیت کوده، حتی وختی یم کی زنجیره امره دبسته ده و جه اون نگهبانی کودد، زنجیره پاره کوده و اون دیو انه بیابانه میان فاکشایه. ^{۳۰} عیسی جه اون واورسه: "تی نام چیه؟"

بوگفته: "قشون!" چونکی خیلی جه ارواح خبیس انه میان زندگی کوده. ^{۳۱} ارواح خبیس جه عیسی بخوآستده کی اشانه برزخ اوسه نوکونه. ^{۳۲} او نزدیکی ایته پيله گله خوک، تپه رو مشغول چرا بوده. ارواح خبیس جه عیسی خواهش بوکودد کی خو کانه میان بشد. و عیسی اشانه روانه کوده خو کان میان. ^{۳۳} جه آن پس اون مردیه جه بیرون بومو و بوشو خو کانه میان. بعد خوکان همه جه تپه سر بالای به دریاچه هجوم بوبوردد و غرق بوستد. ^{۳۴} وختی خوکبانان آ صحنه بیدده، فرار بوکودد و بوشود شهره میان و اطراف محل آ ماجرایه تعریف بوکودد. ^{۳۵} بعد

مردم بیرون باموده تا اونچی کی رخ بدأبو، بیدیند. وختی عیسی ور فأرسد، بیدد کی اون مردی کی پور جه ارواح خبیس بو، آلآن دیو نأره و عاقل و لیباس دوکوده و عیسی ور نیشته، بترسد. ^{۳۶} اوشانی کی آ صحنه یه بیدده، ماجرایه تعریف بوکودده کی آ مرد دیو زده چوطو شفا پیدا کوده. ^{۳۷} جه اون پس مردم شهر جراسیان جه عیسی بخوآستده کی جه او یه بیشه، چونکی بترسبود. پس عیسی کرجی سوار بو و بوشو. ^{۳۸} او مردی کی شفا پیدا کوده بو، جه عیسی بخوآسته کی عیسی آمره همراه بیبه. اما عیسی اونه روانه کوده و بوگفت: ^{۳۹} "بوشو بخانه و اونچی کی خدا تی امره انجام بده، واگویا بوکون!"

پس اونم بوشو و تمام شهر اعلان بوکودد کی عیسی اون زندگی میان چی کار انجام بده دأره.

یایروس دختر وزنی کی خونریزی دأشته

^{۴۰} وختی عیسی واگردسته، مردم همه با گرمی جه اون استقبال بوکودد، چونکی همه انه رفأه ایسه بود. ^{۴۱} آ وخت مردی کی انه نام یایروس بو و رئیس کنیسه بو، بومو عیسی دست و پا دکفت و التماس بوکودد کی انه خانه بیشه. ^{۴۲} چونکی انه ایدنه دختر کی دوازده سال دأشته، کره مردن دبوو. وختی کی عیسی شوآوندوبو، اینقدر شلوغ بو کی مردم همه انه فشأر آوردیده. ^{۴۳} او وسط ایته زن کی دوازده سال جه خونریزی عذاب کشأیه، در حالی کی خیلی پولم خرج بوکوده بو و دکتر بوشوبو، ولی هیچکی نتأنسته انه درده درمان بوکونه. ^{۴۴} اون زن جه عیسی پشت سر بومو و عیسی ردایه دست بزه. او لحظه جه خونریزی شفا پیدا کوده. ^{۴۵} عیسی واورسه: "کی می ردایه دست بزه؟" همه انکار بوکودد. پطرس بوگفت: "اوستاد، جمعیت تی دوره بیگفته و تره فشأر آورد." ^{۴۶} اما عیسی بوگفت: "اینفر مره لمس بوکودد، چون بفأستم کی جه من نیروئی خارج بوسته."

^{۴۷} او زن وختی بیده کی نتأنه قأیمه کودن، با ترس و لرز جلو بوشو و به پای عیسی دکفت ودر مقابل همه بوگفت کی چرأ اونه لمس بوکودد و چوطو ایی لحظه شفا پیدا کوده. ^{۴۸} عیسی انه بوگفت: "دختر تی ایمان تره شفا بده، بوشو به سلامت!"

^{۴۹} عیسی هنوز کره گپ زه ئندوبو کی اینفر جه یایروسه خانه، رئیس کنیسه بومو و بوگفت: "تی دختر بمرد، ده اوستاده زحمت ندن!" ^{۵۰} عیسی وختی انه بیشنووسته، یایروسه بوگفته: "نوه ترسن! فقط ایمان بدأر. تی دختر شفا خوآیه پیدا کودن." ^{۵۱} وختی یایروس خانه

فأرسه، وأنلشته جز پطرس، یوحنا، یعقوب، و او دختر پتر و ماره خانه میان کسی دیگه بی اونه آمره بأیه. ^{۵۲} اونه دختر وسین همه گریه و زاری کودده. عیسی بوگفته: "گریه نوکونید، چونکی اون نمرده، بلکی خوفته!" ^{۵۳} اوشان نیشخند بزده، چون دانسته کی دختر بمرده. ^{۵۴} اما عیسی دختر دست بیگفت و بوگفت: "دختر ویریز!" ^{۵۵} اونه روح وأگردست و هو لحظه جه جا ویریشته. عیسی بفرمأسته تا اونه غذا بدد. ^{۵۶} دختر پتر و ماره بوسته بود اما عیسی اشانه بوگفت کی جه آماجرا کسی یه نوگوید.

۹

دوازده شاگرد ماموریت

^۱ عیسی اون دوازده نفر دَخده و اشانه قدرت و اقتدار فده تا بتأند ارواح پلید بیرون کوند و مریضانه شفا بدد. ^۲ اون وخت اوشانه روانه کوده تا پادشاهی خدایه موعظه بوکوند و مریضانه شفا بدد. ^۳ اشانه بوگفت: "در مسافرت هیچی اونسانید، نه چوبدستی، نه بقچه، نه نان، نه پول، نه پیرهن اضافه. ^۴ هر تا خانه فآرسدی، قبل از اونکی شهره ترک کونید، اویه بیسید. ^۵ اگر مردم شهر قبول نوکودد، وختی کی خوئیدی شهره ترک کونید، شیمی پا خاکه تکان بدید تا شهادتی بر علیه اوشان بیبه."

^۶ جه آن پس اوشان راه دکفدد. جه آ روستا به ایته روستای دیگر بوشوده. هر جا کی فآرسده، بشأرت دده و مریضانه شفا دده. ^۷ اما وختی هیروودیس پادشاه جه آ کارن واخیر بو، پریشان و ماته بوسته. چونکی بعضی ین گفته کی عیسی او یحیای کی جه مردگان ویریشته. ^۸ بعضی ین گفته: "الیاسه کی ظهور بوکوده دأره"، و بعضی دیگر گفته کی ایته جه پیامبران قدیمی یه کی زنده بوسته. ^۹ اما هیروودیس بوگفت: "من یحیی سره جه انه تن جدا بوکودم، پس آن کی یه کی من آ چیزانه درباره اون ایشنووم؟" و خوآسته کی عیسیا به بیدینه.

پنج هزار نفره غذا دهن

^{۱۰} وختی حواریون وأگردست هر چی کی انجام بده بود، عیسیا به بوگفتند. اون وخت اشانه بوبورد به شهر بیت صیدا تا اویه تنها بید. ^{۱۱} خیلی ین بفأمستد و اشانه امره بوشود. عیسی اشانه قبول بوکود و اشان ره جه پادشاهی خدا گپ بزه، هر کی یم نیاز به درمان دأشته، شفا دیه. ^{۱۲}

غروب دم اون دوازده نفر بوموده و بوگفتد: "مردمه مرخص کون تا بشد خوشآنه روستا و مزارع درون غذا و جا پیدا کوند، چونکی آبیابانه درون هیچی پیدا نیبه!"

^{۱۳} عیسی در جواب بوگفت: "شومان اشأنه غذا بدید."

بوگفتد: "آمن به جز پنج نان و دو ماهی هیچی نأریمی، مگر آنکی بیشیم اشأن ره غذا بهنیم." ^{۱۴} اويا پنج هزارتأ مرد ایسه بو. عیسی خو شاگردأنه بوگفت: "مردمه پنجاه - پنجاه تقسیم بوکونید."

^{۱۵} شاگردأن آکاره بوکودد و همه بینشأنده. ^{۱۶} جه آن پس عیسی پنج نان و دو ماهی بیگفت و رو به آسمان بوکود. شکر بوگفت خُدايه و نانه تیگه تیگه بوکوده و خو یارانه فده تا مردمه فدد. ^{۱۷} همه بوخوردد و سر بوستد. تازه دوازده زنبیلیم جه اوشأنه نان خورده اضافه بَمو.

پطرس اعتراف در مورد عیسی

^{۱۸} ایروز عیسی تنهایی دعا کودن دبو. فقط انه شاگردأن انه امره بوده. اشأنه جه واورسه. مردم گویده: "من کی یم؟" ^{۱۹} جواب بدد: "بعضی ین گویده تو یحیای تعمید دهنده یی. بعضی دیگر گویده: الیاسی. و بعضی ین تره ایته جه پیغمبران قدیمی دأنده کی زنده بوسته."

^{۲۰} جه اوشأنه واورسه: "شومان چی گویدی؟ شومان مره چی خوانیدی؟"

پطرس بوگفت: "تو مسیحه خدایی!"

^{۲۱} جه آن پس عیسی اشأنه قدقن کوده و دستور بده کی هیچ کس نوگوید. ^{۲۲} بوگفت: "بایستی پسر انسان رنج زیادی بکشه و سرانه کاهن و مشأیخ و روحانیون انه قبول نوکوند. و کشته به و سوّمین روز ویریزه." ^{۲۳} پس همه تأنه بفرماست: "هر کی خوآیه پیرو من بیبه، بایستی خودشه انکار بوکونه و هر روز باید خو صلیبه اوسنه، جه می دنبال بآیه. ^{۲۴} چونکی هر کی بخوآیه خو جانه نجات بده، خو جانه جه دست خوآیه دهئن و هر کی می خاطر وسین جه خو جان بوگذره، اونه نجات خوآیه دهئن. ^{۲۵} چی فایده دأره کی انسان تمام دنیا به بره، اما خو جانه جه دست بده و خو جانه دبازه؟! ^{۲۶} هنه وسین کی هر کی جه من و می کلام عار دأره، پسر انسانم خو جلال پتر و فرشتگان مقدّس جلال امره آشکار به، جه اون عار خوآیه دأشتن. ^{۲۷} اما مطمئن بیید؛ کسانی آیه ایسه کی تا ملکوت خدایه نیدیند، نخوآید مردن."

عوض بوستنه عیسی دیم

۲۸ هشت روز بعد از آ حرفان عیسی پطرس و یوحنا و یعقوب امره بوشو ایته بلند کوه رو دعا بوکونه. ۲۹ وختی دعا کودندوبو، انه دیم نورانی بوبوسته و اونه لیاسان سفید و براق بوست. ۳۰ ایوار کی دوتأ جه پیغمبران موسی و الیاس پیدا بوسته کی به گپ زهئن سرگرم بوستید ۳۱ کی جلال و شکوه میان ظاهر بوسته بو و در مورد عیسی شواون کی بزودی بایستی در اورشلیم اتفاق دکفته به، گپ زهئندوبود. ۳۲ پطرس و اونه یاران خیلی خواب آلود بود. ولی وختی کاملاً بیدار و هوشیار بوده، جلال عیسایه بیده با اون دو نفری کی عیسی ور ایسه بود. ۳۳ وختی کی اون دو نفر جه عیسی ور شواوندوبود، پطرس بوگفت: "اوستاد، امی ایسان ایه خوبه. اجازه بدن آمن سه تا سرپناه چکونیم؛ ایته تی ره، ایته موسی ره و ایته هم الیاسه ره؟!"

پطرس نناسته کی چی گفتن دأره. ۳۴ آ حرفان هنوز تمام نوبوستوبو کی ابرن بوموده اوشأنه بیگفتیدی خوشأنه ور. و شاگردان بترسده. ۳۵ اونوخت صدایی جه ابرن بوموکی: "انه می پسر کی می انتخاب بوبوسته یه، اونه گیأنه گوش بدید." ۳۶ وختی صدا قطع بوسته، عیسایه تنها بیدد. شاگردان آ رازه خوشأنه ور بدأشتد و او زمان هیچکی یه جه اونچی کی بیده بود واخبر نوکودد.

دیو بزه پسر شفا

۳۷ روز بعد چونکی جه کوه بیجیر بوموده، جمعیت زیاد عیسایه ملاقات بوکودد. ۳۸ ایوار کی ایته مردی جه مردمه میان داد بزه: "اوستاد جه تو التماس کونم، می پسره محبت بوکونی. چونکی اون می ایدأنه پسره. ۳۹ روحی انه ایدفعه یی گیره و آن او لحظه فریاد زنه و تشنج انه دست ده، طوری کی جه انه ذهن کف بیرون آیه. روح بندرت انه وله کونه. تصمیم دأره کی انه نابود کونه. ۴۰ جه تی شاگردان بخوآستم کی ارواح خبیسه جه اون دور کونید، اما اوشأن نتأنستد!"

۴۱ عیسی جواب بده: "ای نسل بی ایمان و کج رفتار! تا به کی شیمی آمره بیم و شمره تحمّل بوکونم. تی پسر بأور آیه بینم." ۴۲ وختی کی پسر اوموندوبو، دیو اونه به زمین زه و تشنج بوکودد. اما عیسی اون روح پلیده نهیب بزه و پسر ره شفا بده و به انه پتر بسپرده. ۴۳ مردم همه جه بزرگی خدا ماته بوستد. همه جه عیسی کاران تعجب بوکودد و اون خو شاگردأنه بوگفته: ۴۴ "اونچی کی شمره گویم، خوب گوش بدید: پسر انسان مردم دست میان تسلیم خوآیه بوستن!" ۴۵

اما اوشان انه منظوره نفأمستد. چون آشان ور مخفی بمانسته تا آنکی بفأمد و ترسیده جه ان سوال بوکوند.

بزرگی در چیه؟

^{۴۶} ایروز شاگردانه میانی آ بحث بو کی، کویته جه اوشانه میان جه همه بزرگتره؟ ^{۴۷} عیسی کی جه اشانه فکرن آگاه بو، ایته زأکه بیگفت و خو ور بدأشت. ^{۴۸} جه آن پس اوشانه بوگفت: "هرکی آ زأکه به نام من قبول بوکونه. مره قبول بوکوده، هر کی مره قبول بوکونه، می اوسه کودیه قبول بوکوده دأره. چونکی شیمی میان اونی جه همه بزرگتره کی جه همه کوچیکتر بیبه."

^{۴۹} یوحنا بوگفت: "اینفر بیدم کی به نام تو ارواح خبیسه بیرونه کوده، اما چون اون امی گروه نوبو، اونه جلویه بیگفتم."

^{۵۰} عیسی بوگفته: "اونه جلویه نیگیرید، چونکی هر کی بر علیه شومان نی یه، جه شومانه."

بهای پیروی جه عیسی

^{۵۱} وختی زمان عیسی وأگردستان به آسمان فأرسه، مصمم به سمت اورشلیم بوشو. ^{۵۲} عیسی چند قاصد جلوتر جه خودش اوسه کوده تا ایته جه دهکدهئی سامری نشین میان اونه ره جایی تدارک بیدیند. ^{۵۳} اما مردم اویه عیسایه قبول نوکودد، چونکی انه هدف اورشلیم بو. ^{۵۴} چون اون شاگردان یعقوب و یوحنا آ مسئله بیدده، بوگفتند: "ای سرور، آیا اجازه دهی کی بیگیم جه آسمان آتش بباره و اشانه همه نابود کونه؟!"

^{۵۵} ولی عیسی رو وأگردانه و تویخ بوکوده. ^{۵۶} جه ان پس ایته آبادی دیگر بوشو. راهه میان اینفر عیسایه بوگفت: "هر جا کی بیشی، من تره پیروی کونم!" ^{۵۸} عیسی جواب بده: "روباهین لانه دأره، پرندهین آشیانه دأره، اما پسر انسان جا نأره خو سره بنه!"

^{۵۹} عیسی اینفر دیگره بوگفت: "مره پیروی بوکون." اما اون جواب بده: "سرور، اول اجازه بدن، بشم می پثره دفن کونم." ^{۶۰} عیسی اونه بوگفت: "بس، اوشنی کی بمرده دأره، خوشانه مُردهینه دفن کوند. اما تو بوشو خدا پادشاهی یه موعظه بوکون." ^{۶۱} اینفر دیگر بوگفت: "ای سرور، من خوایم تره پیروی بوکونم. ولی اجازه بدن کی اول می خانواده آمره خداحافظی

بوکونم." ۶۲ عیسی در جواب بوگفت: "کسی کی دست به شخم زنی بزنه و عقب نیگاه بوکونه، لایق خدا پادشاهی نی‌یه!

۱۰

هفتاد شأگرده اعزام

۱ جه اون پس خداوند هفتاد نفر تعیین بوکود و اوشأنه دوتأ - دوتأ جه قبل خودش به هر تأ شهر و دیاری اوسه کوده کی خودش تصمیم داشته اویه بیشه. ۲ اشأنه بوگفت: "محصول زیاده و کارگر کم، پس جه صاحب آ محصول بخوآید کی کارگرانی‌یه برای درو کودن خودش محصولآن اوسه کونه. ۳ بیشید، من شمره مثل بره اوسه کونم گورگانه میان! ۴ نه پول اوسنید، نه خورجین و نه چاروق. راهه میان کسی آمره احوالپرسی نوکونید. ۵ هر تأ خانه درونی شیدی، اول بوگوید سلام بر آن خانه. ۶ اگر او خانه میانی کسی بیسه کی جه اهل صلح و سلام بیبه، شیمی سلام اونه ره قرار گیره و گرنه شیمی ره و آگرده. ۷ او خانه میان بیسید. هر چی شمره فد د، بوخورید و بنوشید. چونکی کارگر مزد خو کار فآگیره. جه اون خانه به ایته خانه دیگر نیشید. ۸ وختی وارد شهری بوبوستید و شمره به خوبی قبول بوکودد، هر چی شیمی جلو بَنده، بوخورید. ۹ اشأنه مریضانه شفا بدید. بیگید پادشاهی خدا شمره نزدیکه! ۱۰ اما وختی شهری کی شمره قبول نوکودید، اونه خیابانان و کوچه‌ینه میان بیشید و بیگید ۱۱ آمن حتی آمی پا خاکه کی جه شیمی شهر شینه، شیمه ره توکنیم، اما بدانید کی خدا پادشاهی نزدیکه! ۱۲ یقین بدانید کی مردم سدوم اشأنه گونایان در روز آخر سبکتره تا جه شیمی گونایان.

۱۳ وای بر تو ای خورزین! وای بر تو ای بیت صیدا! چونکی معجراتی کی شیمی شهره درون بوبوسته، اگر در شهر صور و صیدونه میان بوبوسته به، اوشأنه مردم خیلی وخت پیش لیباس عزا دوکودده و خاک خوشأنه سر فوکودده و نیشته‌ده و توبه کودیدی. ۱۴ اما در روز جزا تحمّل مجازات مردم صور و صیدون جه شیمی شین راحتتر خوآیه بوستن. ۱۵ اما ای مردم کفرناحوم، آیا شومان فکر کونیدی کی، خوآئیدی به آسمان بیشید؟! هرگز! بلکه بدانید در عمق جهنم سرنگون خوآئیدی بوستن. ۱۶ هر کی شیمی حرفأنه گوش بوکونه، مرا گوش بده دأره. هر کی شمره ردّ کوه، مَره ردّ کوده دأره. اما هر کی مَره ردّ کونه، می اوسه کودیه ردّ کوده دأره!"

۱۷ هفتاد نفر خوشحالی امره و اُگردستد و بوگفتد: "ای سرور، حتّی دیونم تی نام وسین امره اطاعت کودده!" ۱۸ اشأنه بفرماسته: "شیطانہ بیدم کی برقه منأسن جه آسمان بومو بیجیر!" ۱۹ آلآن شمره ایتہ قدرتی بخشم کی ماران و عقربان و تمام قدرت دشمنه پایمال کونید و هیچی شمره آسیب نخوایه بزنه. ۲۰ اما جه آن شأد نبیید کی ارواح شیمی جه اطاعت کونیدی، بلکی جه انکی شیمی نام آسمانه میان بینویشته بوبوسته، شأد بیبید."

۲۱ او وخت عیسی پور جه شادی روح القدس بوبوسته و بوگفت: "ای پتر، مالک آسمان و زمین، تره ستایش کونم، چونکی اَ حقیقته جه دانایان و حکیمان قَیمه کودی، و زأکان ره آشکار کودی. بله پترجان، چونکی تی اراده نیکو آن بو. ۲۲ می پتر همه چیزه مره بیسپرده. هیچنی ننه کی پسر کی ایسه جز پتر و هیچکی ننه کی پترکی یه جُز پسر و اوشأنی کی پسر بخوایه اونه به اوشأن آشکار کونه."

۲۳ جه ان پس رو به خو شاگردان بوکود و بوگفت: "خوش بحال کسان کی اونچی شومان دینیدی، اوشأنم دینده. ۲۴ چونکی شمره گویم کی خیلی جه انبیاء و پیامبران و پادشاهان آرزو داشتیدی اونچی کی شومان دینیدی، اوشأنم بیدند و نیدده و اونچی کی شومان ایشنوویدی، بیشنوود، نیشنووستد."

مثل سامری خوب

۲۵ ایروز ایتہ جه فقهای دین کی خوآسته عیسایه آ سوال امره به دام تأوده، بوگفت: "ای اوستاد، من چی باید بوکونم تا حیات ابدی یه بدست بأورم؟"

۲۶ عیسی اونه بوگفت: "توراته میان چی بینویشته بوبوسته؟ جه اون چی فأمی؟"

۲۷ جواب بده: "تی خداوند خدایه تمام دیله امره، تمام جانہ امره، تمام قوتہ امره و تمام فکره امره دوست بدأر. تی همسایه اوجور دوست بدار کی او قَدَر خودته دوست دأری."

۲۸ عیسی بوگفت: "درست بوگفتی! تونم هه کاره بوکون تا حیات ابدی یه پیدا بوکونی."

۲۹ اما چون اون خوآسته کی خودشه تبرئه بوکونه، جه عیسی واورسه: "خوب، می همسایه

کی ایسه؟"

۳۰ عیسی در جواب بفرماست: "«ایتہ یهودی جه اورشلیم به اریحا شوآوندوبو. راهه میانی راهزان انه پول و لباسه بیگفتیدی و انه بَزدی و انه نصف جان تأوددی و بوشود. ۳۱ از قضا ایتہ کاهن جه او یه شوآوندوبو. وختی کی اونه بیده، خو مسیره کج کوده و جه او طرف جادّه جه

بوشو. ^{۳۲} اینفر لاوی یم شوآوندوبو. وختی اویه فآرسه و اونه بیده، خو رایه کچ کوده و او طرف جاډه جه بوشو. ^{۳۳} اونوخت ایته سامری بومو. وختی کی او یارویه زخمی بیده، انه دیل بوسوخت. ^{۳۴} بوشو آنه ور بینیشه، آنه زخمانه رو شراب فوکوده و روغن بمألست و زخمه دبست. جه اون پس آنه بَنه الاغسر و بوبورده ایته مهمانخانه جه اونه مراقبت بوکود. ^{۳۵} فردایی دو دینار کاروانسرا صاحبه فده و بوگفت: "جه آن مردی پرستاری بوکون، اگر جه ان بیشتر خرج بوکودی، وختی و اگردستم تره فدم."»

^{۳۶} آلآن به نظر تو کویته جه ان سه نفر همسایه اون مردی بو کی راهزنانه دست دکفته

بو؟

^{۳۷} اون جواب بده: "اونی کی رحم بوکود."

عیسی بفرماست: "بوشون، تونم آ کاره بوکون."

مریم و مارتا خانه میان

^{۳۸} خوشآن راهه میانی عیسی وارد دهکده بی بوبوسته. اویه ایته زنی کی انه نام مارتا بو، عیسیایه خودشه خانه دعوت بوکود. ^{۳۹} مارتا ایته خاخور داشته به نام مریم. مریم خداوند پا کنار نیشته بو و اونه حرفانه گوش کوده. ^{۴۰} اما مارتا کی سخت به تدارک و پذیرایی مشغول بوسته بو، بومو عیسی ور و بوگفت: "سرور، آیا تی ره مهم نییه کی می خاخور مَره در پذیرایی کودن تنها بنه دأره؟! اونه بفرما کی مره کمک بوکونه!"

^{۴۱} خداوند جواب بده: "مارتا، مارتا، تره خیلی چیزن نگران ودیلواپس کوده دأره. ^{۴۲} در حالی کی تنها ایچیز اهمیّت دأره. مریم اون قسمتی کی بهتره، انتخاب بوکوده دأره کی جه اون فگرفته نی به!"

۱۱

تعلیم درباره دعا

^۱ ایی روز عیسی گره ایجا دعا کودن دوبو. وختی انه دعا تمام بوسته، ایته انه شاگردان بوگفت: "ای سرور، دعا کودنه امره یاد بدن، اوطویی کی یحیی خو شاگردانه یاد بده بو."

^۲ اشأنه بوگفت: "وختی دعا کودن درید، بو گوید:

ای آمی پتر کی آسمانه درون ایسه‌یی، تی نام مقدّس بیبه. تی پادشاهی بایه. ^۳ آمی نان روزانه‌یه امره فدن. ^۴ آمی گونایان ببخش، چونکی آمن اوشنی کی امره گونا کونده، بخشیمی. امره به امتحان ناور.

^۵ جه آن پس بوگفت: "جه شیمی میان کی ریفقی دأره و وختی نصف شب بیشه انه ور و بیگه: «ای ریفق، مره سه تا نان قرض دن. ^۶ چونکی ایته می ریفقان جه سفر بومودأره و من هیچی نارم انه جلو بَنَم.» ^۷ و اون جه خانه درونی جواب بده: «مزاحم نوه بوستن، آمی در قفله. می زأکآن و من همه رختخواب می‌ینیم. نتأنم می جا جه ویریزم و چیزتی تره فدم.» ^۸ شماره گویم: هر چقدرم دوستی وسینم وینرزه و اونه نان فنده، ولی بخاطر اونه پافشاری ویریزه و هر چی‌یم احتیاج دأره، اونه فده. ^۹ پس شماره گویم: بخوآیید کی شماره فدد، واورسید شماره فدد، بکوید کی در شیمی رو باز به! ^{۱۰} هر کی واورسه، بدست آور. هر کی بطلبه، پیدا کونه. هر کی بکوبه، اونه ره در باز به. ^{۱۱} کی‌یه کی شیمی میان خو پتر جه ماهی بخوآیه، انه پثرانه مار فده. ^{۱۲} یا اگر مُرغانه بخوآیه، عقرب اونه فده. ^{۱۳} زمانی کی شومان شریر آدم دنیدی، شیمی زأکآن چه چیزهای خوبی فدید، پس چقدر بیشتر شیمی آسمانی پر روح‌القدس به هر کسی کی جه اون بخوآیه، اونه فده!"

عیسی و بَعْلزبول

عیسی دیو لال جه اینفر بیرون کود. وختی دیو بیرون بوشو، مرد لال بتأنسته حرف بزنه و مردم خیلی تعجب بوکودد. ^{۱۵} اما بعضی‌ین گفته کی: "اون دیوانه با کمک بَعْلزبول کی دیوانه رئیسه، اخراج کونه!" ^{۱۶} دیگران بخاطر کی اونه آزمایش بوکوند، جه عیسی ایته کار بزرگ آسمانی بخوآستد. ^{۱۷} عیسی اشأن فکرنه بَخند و بوگفت: "هر حکومتی اگر به ضدّ خودش تقسیم بیه، جه بین خوآیه شواون؟! هر خانه‌یی میان اگر به ضدّ خودش تقسیم بیبه، پاشیده خوآیه بوستن. ^{۱۸} اگر شیطان بر ضدّ خودش تقسیم بیبه، اونه حکومت چطو برقرار منه؟! من انه، انه وسین گفتن دأرم کی شومان ادعا کونیدی من دیوانه به یاری‌یه بعلزبول بیرون کونم. ^{۱۹} اگر من آ دیوانه به کمک بعلزبول بیرون کونم، پس شیمی شاگردان به یاری کی اوشأنه بیرونه کوند؟ پس اوشأن خودشان شماره محکوم کونیدی. ^{۲۰} ولی اگر من به قدرت خدا آ دیوانه بیرون کونم، مطمئن بیید کی پادشاهی خدا شماره نزدیکه. ^{۲۱} وختی اینفر قوی خو تمام سلاح امره جه خو خانه‌جه نگهبانی بوکونه، انه مال واموال در آمانه. ^{۲۲} ولی وختی اینفر جه اون قویتر حمله بوکونه

و غلبه بوکونه، سلاحی کی او مرد به اون تکیه کوده، جه اون فگیره و مال و امواله تقسیم کونه. ^{۲۳} هر کی می امره نی‌یه، بر علیه منه و هر کی می امره جمع نوکونه، پراکنده کونه! ^{۲۴} وختی کی روح پلید جه کسی بیرون شه به جای خوشک و بایر شه تا جایی برایشه استراحت پیدا بوکونه. اما چون پیدا نوکونه، خودشه گویه کی: «بشم جایی کی جه اون بیرون بوموم.» ^{۲۵} اما وختی او یه فآرسه، دینه تمیز و آراسته یه. ^{۲۶} او وخت ویریزه، شه خو امره هفت روح بدتر جه خودشم آورده تا همه تا وارده او شخص بیه و منزل کونأده و او وخت حالت او شخص جه حالت اول بدتر به!

^{۲۷} وختی کی عیسی آ حرفانه زئندوبو، ایته زن جه مردم میانی فریاد بزه و بوگفت: "خوش بحال اون زنی کی تره دنیا بأورده و تره شیر بده!" ^{۲۸} اما عیسی جواب بده: "خوش بحال اوشنی کی کلام خدایه ایشنوود و اونه عمل کوند."

یونسه معجزه

^{۲۹} چون جمعیت زیاد بوستندوبو عیسی بوگفت:

"مردم آنسل چقدر شرورده. جه من ایته معجزه خوآیده، اما هیچ معجزه جز معجزه یونسه اشأنه نخوآیم فدم. ^{۳۰} چونکی او طو کی یونس مردمه نینوا ره ایته نشأنه بو، پسر انسانم برای آ نسل معجزه خوآیه بوستن. ^{۳۱} روز داوری ملکه جنوب خوآیه ویرشتن و اوشأنه داوری خوآیه کودن. چونکی جه او دنیا بموداره تا سلیمان حکمت بيشنووه، ولی الآن جه سلیمان بزرگتر آیه ایسه. ^{۳۲} نینوا مردم آنسل آمره در روز داوری خوآیده ویرشتن و اوشأنه محکوم کودن، چونکی اوشأن یونسه موعظه وسین توبه بوکودید، الآن کسی آیه ایسه کی بزرگتر جه یونسه.

بدنه چراغ

^{۳۳} هیچکس چراغه روشنه نوکونه تا انه قیمة کونه یا کاسه زیر بَنه، بلکه چراغه چراغدان رو نهد تا هر کی داخل به، انه نور بیدینه. ^{۳۴} تی چوم تی بدنه چراغه، اگر تی چوم سالم بیبه، تی تمام وجود روشن به، اما اگر تی چوم فاسد بیبه، تی وجوده تاریکی گیره! ^{۳۵} پس هوشیار بوبون کی، نوری کی تی وجود میأن نه، تاریکه نیبه. ^{۳۶} اگر تی تمام وجود نورانی بیبه و هیچ قسمتی جه اون تاریک نیبه، اونوخت وختی نورچراغ تی ره تابه، تماماً در روشنایی خوآیه ایسن.

سرزنش رهبران مذهبی

^{۳۷} وختی عیسی خو حرفان تمام كوده، ایته فریسی اونه خودشه خانه دعوت بوکود. پس عیسی بوشو انه خانه و بینشت. ^{۳۸} اما وختی فریسی بیده کی عیسی قبل غذا خو دستانه نوشوست، خیلی تعجب بوکود. ^{۳۹} اونوخت خداوند بفرماست: "شومان پیاله و بشقاب بیرونه شوریدی و پاک کونید اما جه درون پور جه حرص و خباثته. ^{۴۰} ای نادانان، اونکی ظاهره چاکوده، باطنه چانکوده؟" ^{۴۱} اونچی آ طرف درون دأره، فدید فقیرانه تا هر چیزی شیمی ره پاک به. ^{۴۲} وای بر شومان ای فریسیان! شومان جه دَرار و زیره و هر نوع سبزی ده یک فیدی، اما عدالته رعایت نوکونیدی و جه محبت غافلیدی. بایستی اشانه بجا بأورده بید و اوشانم فراموشه نوکوده بید. ^{۴۳} وای بر شومان ای فریسیان! چونکی دوست داریدی همیشه کنیسه یان میان جای خوب بینشید و مردم در کوچه بازار شمره سلام بوگد. ^{۴۴} وای بر شومان! چونکی شومان قبرای بی نام و نشانیدی کی مردم ناستبو اشانه رو راه شده.

^{۴۵} ایته جه فقها در جواب بوگفت: "اوستاد، تو آ حرفانه امره، آمره توهین بوکودی."

^{۴۶} عیسی بفرماست: "وای بر شومان ای فقها کی مردمه دوشه رو بار سنگینی نهیدی، اما خودتان حاضر نیایدی حتی شیمی انگشته آمره اشانه کمک بوکونید. ^{۴۷} وای بر شومان کی شیمی پیامبرانه ره کی توسط شیمی پثران کوشته بو بوستد، مقبره چاکونیدی! ^{۴۸} واقعاً شومان آ کاران آمره تایید کونیدی کی اوشان پیامبرانه بو کوشند و شومان اشانه ره مقبره چاکودید. ^{۴۹} هنه وسین حکمت خدا فرمایه: «من شیمی ره پیامبر و رسول اوسه کونم، اما بعضی ینه کوشیدی و بعضی ینه آزار و اذیت کونیدی. ^{۵۰} پس هر پیغمبری کی جه آغاز خلقت تا الآن کوشته بو بوستیدی، اشانه خونی آنسل گردنه! ^{۵۱} جه هاییل خون تا جه زکریا خون کی بین قربانگاه و محرابه معبد فووسته دأره، بله شمره گویم کی آنسل برای همه اشان، جواب پس خوایه دهن. ^{۵۲} وای بر شومان ای فقها کی کلید معرفت به زور فگیفیدی، نه خودتان وارد بیدی و نه ولیدی تا اوشانی کی خوایده وارد بید."

^{۵۳} وختی عیسی بیرون بوشو، روحانیون دین و فریسیان سخت با اون مخالفت بوکودد، بر علیه اون ویریشند و جه اون سوالات زیادی بوکودد. ^{۵۴} اشان در کمین بوده تا حرفی جه آن فاکاشد و اونه گرفتار کوند.

هشدار و تشویق

آ وخت هزاران نفر جمع بوستأبود تا جایی کی همدیگره پایه لقد کودیدی. عیسی اوّل خو شاگردانه آمره شروع به صحبت بوکود. بوگفت:

”جه خمیر مایه فریسیان کی همون ریاکاریه، دوری بوکونید. ^۲ هیچ چیز پنهان بو بوسته یی ننه کی آشکار نیبه. هیچ چیز سر بنه یی ننه کی ظاهر نیبه. ^۳ اونی کی تاریکی میان بوگوفتیدی، جه روشنایی میان خوآیده ایشووستن. اونی کی دَرته پُشت یواشیکی بوگفتیدی، جه بام جور اعلان خوآیه بوستن. ^۴ ای ریفقان! شمره گویم جه کسانی کی شیمی جسمه کوشیدی و جه آن بیشتر نتأنید، نوه ترسینید. ^۵ شمره نیشان دهم جه کی باید بترسید؛ جه اونی کی بعد از کوشتانه جسم قدرت دأره به جهنم تاوَده. بله شمره گویم کی جه اون باید بترسید. ^۶ مگر پنج تا چیچینی به دو سگه سیاه بفروش نیشه؟! ولی با آ اوصاف حتی ایته جه اوشان خدا ور فراموش نبه. ^۷ حتی شیمی سره مویان ایته ایته بیشمرده بو بوسته. پس نوه ترسینید، چونکی شوآن جه هزار تا چیچینی بیشتر ارزش دأرید! ^۸ شمره گویم هر کی مره مردمه ور به زبان اقرار بوکونه، انسانه پسرمانه، فرشتگانه خدا ور اقرار خوآیه کودن. ^۹ اما هر کی مره مردم ور انکار بوکونه، فرشتگانه خدا ور انکار خوآیه بوستن. ^{۱۰} هر کی بر علیه انسانه پسر حرف بزنه بخشیده به، ولی هر کی بر علیه روح القدس کفر بیگه، بخشیده نخوآیه بوستن. ^{۱۱} وختی کی شمر به کنیسه یین و حاکمان و بزرگانه ور بوریدی، نیگران نوه بوستینید کی چوطو شیمی جه دفاع بوکونید یا چی بوگوئید ^{۱۲} چونکی او وخت روح القدس اونچیزی کی باید بوگوئید، شمره یاد ده.

مثله ثروتمند نادان

^{۱۳} ایوره کی اینفر جه مردمه میان بوگفت: ”اوستاد می برأره بوگو می پثره ارثه فده.“ ^{۱۴} عیسی جواب بده: ”ای مرد، کی مره شیمی میان قاضی یا تقسیم کوننده قرار بدأره؟“ ^{۱۵} جه آن پس مردمه بوگفته: ”هوشیار ببید و جه هر گونه حرص و طمع دوری بوکونید چونکی زندگی واقعی به مال و ثروت اضافی نی به.“ ^{۱۶} جه آن پس آ مثله اشأنه ره بأورده: ”اینفر پولدار جه خودشه مزرعه محصول زیاد بدست بأورد. ^{۱۷} پس خوره فکر کودندوبو «چی بوکونم چونکی جا نارم می محصولأنه انباره کونم.» ^{۱۸} جه آن پس بوگفت: «دانم چی باید بوکونم! خو انبارانه خراب کونم، انباری بزرگتر چأ کونم. می گندومان و أموال اوشانه میان ذخیره کونم. ^{۱۹} و

اونوخته کی خوایم گُفتن: ای جانم برای سالیان سال اموال فراوان جمع کوده‌یی، الآن راحت زندگی بوکون! بوخور و بنوش و خوش بوبون.»^{۲۰} اما خدا اونه بوگفت: «ای نادان، هه امشب تی جانه فکگیرده، پس اونهمه کی جمع کوده‌یی، کی شین خوایه بوستن.»^{۲۱} آن عاقبت کسی‌یه کی خوره ثروت جمع کونه اما خدا ور ثروتمند نی‌یه!

زندگی بدون نیگرانی

^{۲۲} او وخت عیسی خو شاگردان بوگفت: "پس شمره گویم، نیگران شیمی زندگی نیبید، چی بوخویرید یا شیمی تنه ره نیگران نیبید کی چی دوکونید." ^{۲۳} چونکی زندگی جه خوراک و بدن جه پوشاک مهمتره. ^{۲۴} کلاچانه بیدینید: نه کاریدی و نه کاه دان داریدی و نه انبار، با آن حال خدا اشانه پیلا کونه. راستی شومان چند مرتبه جه پرنده‌ین با ارزشتر نی‌ایدی؟! ^{۲۵} کی‌یه جه شومان کی نیگرانی امره، ساعتی خو عمره بیشتره کونه؟! ^{۲۶} وختی کی نتأید ایته کوجه کاره تمام کونید چرأ مابقی‌یه فکره درید؟! ^{۲۷} سوسنه نیگاه بوکونید چوطویی سبزه بید. نه زحمت گشندرید و نه ریسندرید. شمره گویم کی حتی سلیمان پادشاه با اونهمه شکوه و جلاله امره آجور آراسته نبوسته. ^{۲۸} پس وختی خدا علفی کی امروز صحرا میانه و فردا تنوره میان تأوده، به آجور پوشانه، البته که شمره بیشتر خوایه پوشانن، ای سست ایمانان. ^{۲۹} پس در آ فکر نیبید کی چی بوخویرید و چی بنوشید، اشانه ره نیگران نیبید. ^{۳۰} چونکی مردمانی کی ایمان نآریدی، در آ فکرده. اما شیمی پثر دانه کی شومان به آشان احتیاج داریدی. ^{۳۱} شومان در فکر اونه پادشاهی بیبید کی جه آن پس همه چیز شمره خوایه فدن. ^{۳۲} کوچه گلّه، نوه ترسنید! چونکی شیمی پثره خوشحالی انه‌وسینه کی خو پادشاهی شمره فده. ^{۳۳} اونی کی دآریدی بُفروشید و فقیرانه فدید. شیمی ره گونی‌یانی تهیه بوکونید کی پوسیده نیبه. گنجی کی هیچوخت تمام نیبه، آسمانه میانی جمع کونید، جایی کی نه دزد ایسه و نه بید زنه. ^{۳۴} چونکی هر جا کی شیمی گنج نهه، شیمی فکرم اویه نهه!

آمادگی برای مسیح و آگردستن

^{۳۵} شیمی کمره دبدید و خدمت ره شیمی چراغ روشن بدآرید. ^{۳۶} کسانی مناسن بیبید کی منتظرده اشانه ارباب جه جشن عروسی و آگرده و وختی جه راه فآرسه و در بزنه، فوراً باز کوند. ^{۳۷} خوش بحال خدمتگذارانی کی وختی اشانه ارباب و آگرده، اوشانه بیدار و هوشیار دینه. راستی

شمره گویم کی خودش اشأنه ره خدمت خوآیه کودن. و اشأنه ره سفره خوآیه نهنو جه اشأن پذیرایی خوآیه کودن.^{۳۸} خوش بحال خدمتگذارانی کی وختی اشأنه ارباب جه راه فأرسه، چی نصف شب بیبه چی سحر وخت، اشأنه بیدار و هوشیار بیدینه.^{۳۹} بدانید کی اگر صاحب خانه بدانستبه کی دزد چی وختی خوآیه بایه، ونله کی انه خانه یه دست بزند.^{۴۰} پس شومنم آماده بیبید چونکی پسر انسان ایته وخت خوآیه آمون کی شومان انتظارش نأریدی.

^{۴۱} پطرس واورسه: "آقا آیا آ مثله فقط آمی ره بأوردی یا همه تأنره؟"

^{۴۲} خداوند جواب بده: "پس اون خدمتگذار امین و دانا کی یه کی انه ارباب اونه به سرپرستی و مسئول خو غلامان بوکوده کی او شأنه به موقع خوراک بده؟^{۴۳} خوش بحال اون خدمتگذاری کی انه ارباب و آگرده و اونه مشغول به کار دینه.^{۴۴} مطمئن بیبید کی اونه صاحب خو تمام دارایی خوآیه کودن.^{۴۵} اما وختی اون خدمتگذار فکر بوکونه کی ارباب دره کونه، خو غلامان و کنیزانه اذیت بوکونه، به خوردن و نوشیدن و مستی رو بأوره،^{۴۶} او وخت انه ارباب روزی کی اون انتظارش نأره و ساعتی کی جه اون آگاه نی یه، خوآیه آمون و اونه جه وسط دو نصف کونه و اونه خائینه میان خوآیه تاودان.^{۴۷} خدمتگذاری کی دأنه خو ارباب چی خوآیه ولی خودشه برای انجام اونه خوآسته یه آماده نوکونه، پایی زیاد خوآیه خوردن.^{۴۸} اما کسی کی خو اربابه خوآسته یه نأنه و کاری انجام بده کی سزاواره تنبیه، پایی کمتر خوآیه خوردن. هر کی بیشتر فده بیبه، بیشتر جه اون خوآیده. هر کی مسئولیت بیشتر بیبه، انه جوابو گویم بیشتر خوآیه بوستن.

هشدار درباره اختلاف و جدایی

^{۴۹} بموم کی زمین آتش فوکونم، کاشکی تا الآن آتش فووستابه.^{۵۰} اما می ره ایته تعمیر نه و چقدر سخته کی تا اونه انجام بدم.^{۵۱} فکر کونیدی کی من بموم تا زمینه رو صلح برقرار بوکونم. نه! بلکی تا جدایی تاودم.^{۵۲} جه ان پس پنج نفر میان جه ایته خانه جدایی خوآیه دگفتن. سه نفر بر علیه دو نفر، دو نفر علیه سه نفر.^{۵۳} پسر بر ضد پسر، پسر بر ضد پسر. مار علیه خو دختر و دختر بر علیه خو مار. مرده مار بر علیه عروس و عروس بر علیه خو مرده مار.

زمانانہ تفسیر

۵۴ جہ ان پس مردمہ بوگفت: "وختی دینیدی کی ایتہ ابر مغربہ میان پیدا بہ، بی معطلی گوییدی «بارش خوآیہ آمون»، و بارش وارہ. ۵۵ وختی جہ جنوبہ باد آیہ، گوییدی کی «ہوا گرم خوآیہ بوستن»، و ہوطویم بہ. ۵۶ ای ریاکاران، شومان بہتر دآنیدی کی آسمان و زمینہ میان چی گذرہ، چوطو نتآنیدی کی زمانہ حالہ تعبیرہ بوکونید؟! ۵۷ چرا خودتان اونی کی درستہ، نخوآیید قضاوت بوکونید؟! ۵۸ وختی کی شاکی امرہ بہ دادگاہ شواوندری، سعی بوکون تا اونہ امرہ راہہ میانی آشتی بوکونی و گرنہ ترہ بورہ قاضی ور و قاضی ترہ بہ زندانبان ایسپرہ و اون ترہ زندانہ میان تاودہ. ۵۹ ترہ گویم کی تا شاہی آخر اگر فندی، جہ زندان بیرون نخوآیی آمون.

۱۳

دعوت بہ توبہ

۱ آ وخت تعدادی جہ حاضران، جہ جلیلیان، عیسی امرہ حرف زہادہ کی پیلاطوس اشأنہ خونہ با اوشأنہ قربانیانہ خون مخلوط کودہ بو. ۲ عیسی در جواب بوگفت: "آیا فکر کونیدی اون جلیلیان کی بہ آ روز دچار بوبوستد، جہ دیگرہ مردمہ جلیل گوناہکارتر بودد؟! ۳ شمرہ گویم کی آطونی یہ، بلکی اگر توبہ نوکونید شومانم ہمگی ہلاک بیدی. ۴ آیا فکر کونیدی کی اون ہیجدہ نفر کی برج سیلوحا اشأنہ سر فووستہ و بمرددہ، جہ مردم دیگر اورشلیم خطاکارتر بودہ؟! ۵ شمرہ گویم کی آطونی یہ، بلکی اگر توبہ نوکونید شومانم ہمگی ہلاک بیدی." ۶ جہ آن پس آ مثلہ بأوردہ: "اینفر آنجیر درختہ خو تاکستان میان بکاشت. وختی خواستہ میوہ بیچینہ، چیزی پیدا نوکود. ۷ پس خو باغبان بوگفت: «سہ سال برای میوہ چہ نرہ ایم، ولی ہیچی پیدا نوکودم، اونہ وین تا خاک بہ ہدر نیشہ.» ۸ اما اون جواب بدہ: «آقا، یکسال دیگرم بیس. خوب مواظبت کونم و اونہ کود فدم. ۹ اگر سال دیگرمیوہ بأورد کی ہیچ، اگر نآورد انہ وین.»

شفای زنہ علیل

۱۰ در ایتہ روز شبات بو کی عیسی کرہ تعلیم دیہ. ۱۱ او یہ ایتہ زنی ایسہ بو کی روح انہ علیلہ کودہ بو. انہ کمر غوض بأوردہ بو. ہیچ جوری نتآنستہ خو کمرہ راستہ کونہ. ۱۲ وختی عیسی

اون زنه بیده، اونه دخده خو ور و بوگفت: "ای زن، جه خودته ضعف خلاصه بوستی." ^{۱۳} جه آن پس خو دسته انه سر بنه و او لحظه راست بوسته. و خدایه شکر بوگفت. ولی رئیس کنیسه جه دست عیسی عصبانی بوبوست، چونکی در روز شبات شفا بده بو. و مردمه بوگفت: او شیش روزه میان بآیید شفا پیدا کونید، نه روز شبات. ^{۱۵} خداوند در جواب بوگفت: "ای ریاکاران، آیا هیچکی شیمی میان در روز شبات خو گاو یا الاغ جه طویله بخاطره آب خوردن بیرون نوبوره؟! ^{۱۶} پس آیا نباید آزن کی ابراهیمه دختره و شیطان انه هیجده سال اسیره کوده بو، در روز شبات آزاد کودن؟! ^{۱۷} وختی انه بوگفت، انه مخالفان همگی شرمنده بوبوستد.

دانه خردل و خمیر مایه مثل

^{۱۸} بعداً بوگفت: "خدا پادشاهی چی یه مأنه؟ اونه به چی شباهت بدم؟ ^{۱۹} ایته دانه خردل مناسن کی اینفر اونه اوسنه و خو باغه میان کاره. اون دانه رشد کونه و درخت به. تا جایی کی پرندین جه آسمان آید و انه شآخه ینه سر لانه چا کونیدی." ^{۲۰} دوباره بوگفت: "خدا پادشاهی یه به چی شباهت بوکونم؟ ^{۲۱} مثل خمیر مایه مأنه کی ایته زن اونه گیره و با آرد زیاد اونه قاطی کونه تا خمیر ور بایه." ^{۲۲} عیسی اورشلیم راهه میانی به شهرن و دهاتانه میان شویه و تعلیم دیه. ^{۲۳} آ میان اینفر جه اون واورسه: "آقا، آیا فقط مردم کمی نجات پیدا خوآییده کودن؟" آشانه بوگفت: ^{۲۴} "به سختی تلاش بوکونید تا جه در تنگ وارده بید. چونکی شمره گویم کی خیلی یین خوآییده تلاش بوکونید تا وارده بید، ولی نتأنیدی. ^{۲۵} وختی کی صاحب خانه ویریزه و دره دَبدَه، بیرون ایسیدی و دره خوآییدی کوفتن و خوآییدی گفتن: «ای آقا، دره امی ره واکون.» اما اون جواب خوآییه دهن: «شمره نشناسم، نأنم شومان کویه شینید.» ^{۲۶} خوآییدی گفتن: "امن تی امره بوخوردیم و بزیمیم و تو آمی کوچه ینه میان تعلیم دپی." ^{۲۷} اما جواب خوآییدی ایشنووستن کی: «شمره نشناسم، نأنم کویه شینیدی. ای بدکاران، جه من دور بید. بعداً اویه گریه کونیدی و شیمی دندانه رو هم خوآیید بسابانید، چونکی ابراهیم و اسحاق و یعقوب، همه تا پیغمبرانه در خدا پادشاهی خوآییدی دهن. ولی خودتانه محروم دینیدی. ^{۲۹} مردم جه شرق، غرب، شمال، جنوب خوآییده امون و خدا پادشاهی سفره سر خوآییده نیشن. ^{۳۰} بله ایسده اوشانی کی آخره ده، ولی اول خوآییده بوستن. و اوشانی کی اوله ده، آخره بد."

عیسی نیگرانی برای اورشلیم

۳۱ او لحظه چندتاً فریسی بموده عیسی ور و بوگفتد: "آیه ترک کون و جای دیگر بوشون. چونکی هیروودیس خوآیه تره بوکوشه." ۳۲ جواب بده: "بیشید او روباه بوگوید کی امروز و فردا دیوان بیرونه کونم و مردمه شفا دهم. و در سومین روز می کاره تمام خوآیه بوستن. ۳۳ اما امروز و فردا و پس فردا باید می رایه دنباله کونم، چونکی ایمکان نره نبی یه جه اورشلیم جه بیرون بوکوشد. ۳۴ ای اورشلیم، ای اورشلیم، ای پیغمبران قاتیل، و ای شهری کی رسولنی کی تی ره اوسه به، سنگسار کونی. چند بار بخوآستم کی تی زاکانه جمع کونم، مثل مرغی کی خو جوجه یه نه خو بال و پره زیر جمع کونه و وره گیره، اما تو نخوآستی. ۳۵ هسه شیمی خانه، شیمی ره ویران واگذار به و شمره گویم کی ده مره نتائید دئن، تا او روزی کی بوگوید: مبارک اونی کی بنام خداوند آیه."

۱۴

عیسی فریسی خانه میان

۱ ایته روز کی روز شبّات بو، کی عیسی، فریسی سرشناسی خانه میان، غذا دعوت بو. اوشانی کی او یه ایسه بود، چهار چشمی اونه پاسدده. ۲ عیسی روبرو ایته مردی ایسه بو کی انه بدن باد بوکوده بو. ۳ عیسی جه فقه ها و فریسیان واورسه: "آیا انه شفا دئن در روز شبّات جایزه یا نه؟" ۴ اوشان ساکت بیسد. عیسی اون مردیه بیگفته، شفا بده و مرخص کوده. ۵ جه ان پس رو به اوشان بوکوده و واورسه: "کی یه کی خو الاغ یا خو گاو در روز شبّات کی چاهه میان دکفته داره، فوراً بیرون ناوره." ۶ اوشان جوابی نأشده. ۷ وختی عیسی بیده مهمانان چو طو جایه خوبه خوشأنه ره گیره ده. ا مثله اوشانه ره بأورد: ۸ "وختی کسی تره عروسی دعوت بوکوده، مجلسه جور نینیش. چونکی شاید کسی سرشناستر جه تو دعوت بو بوسته بآیه. ۹ او وخت میزبان کی شمره هر دو تایه دعوت بوکوده داره، خوآیه آمون و تره خوآیه گُفتن کی: «تی جایه فد ان آقایه!» او وخت ناچاری با شرمندگی بیجیر بائی و مجلس بیجیر بینیشی. ۱۰ بلکی هر وخت کسی تره مهمانی دعوت بوکود، بوشو مجلس بیجیر بینیش تا میزبان خودش بآیه و بوگویه: «ریفق جان بفرما آیه بوجور بینیش». او وخت کی دیگرانه ور سر بلند خوآیی بوستن. ۱۱ چونکی هر کی خوره بزرگ جا بده، خار خوآیه بوستن. هر کی خوره کوچیک کونه، سر بلند خوآیه بوستن."

۱۲ جہ ان پس عیسیٰ میزبانہ بوگفت: ”وختی کی شامدھی یا ناہاردھی کونی، تی ریفقانه، تی برارانه، تی فامیلانہ، تی همساینہ کی پولداردہ، دعوت نوکون. چونکی اوشانم ترہ دعوت کونیدی. اٹوئی تی آجرہ فگیری. ۱۳ پس وختی مهمانی دھی، فقیران، معلولان، شلان وکورانہ دعوت بوکون. ۱۴ تا خوشبخت بیی. چونکی اوشان نتانیدی ترہ عوض فدیدی، بلکی تی پاداشہ در قیامتہ پارسایانہ میان خوابی پیدا کودن.“

مثل جشن بزرگ

۱۵ اینفر او مهمانی میان عیسیٰ امرہ ہم سفرہ بو، وختی آ حرفانہ بیشنووست، بوگفت: ”خوش بحال اون کسی کی خدا پادشاهی جشنہ میان نان خورہ.“

۱۶ عیسیٰ جواب بدہ: ”اینفر جشن بزرگی بیگیتہ بو و خیلی ینہ دعوت بوکود. ۱۷ وختی شامہ وخت فآرسہ، خونوکرہ روانہ کودہ تا اوشانی کی دعوت بوکودہ بو بوگویہ: «بأئید کی ہمہ چیز حاضرہ.» ۱۸ اما اوشان ہر کدام ایتہ بونہ بأوردہدہ. اینفر بوگفت: «مزرعہ یی بہہ دآرم کی باید بشم اونہ بیدینم. خواہش کونم مرہ معذور بدار.» ۱۹ اینفر دیگر بوگفت: «پنج گاو بہہ دآرم کی آلان باید بشم اشانہ بیدینم. مرہ معذور بدار.» ۲۰ سوّمین نفر بوگفت: «تازہ دامادم، ہنہ وسین نتانم بأیم.» ۲۱ پس نوکر وَاگر دست و خو آقايہ آگاہ بوکود. میزبان عصبانی بوہوستہ و خو خدمتکارہ بوگفتہ کی بہ کوچہ و بازار شہر بیشہ و فقیران و معلولان و کورانہ و شلانہ با اصرار بأورہ. ۲۲ نوکر بوگفت: «ای آقا تی دستورہ انجام بدم، ولی بازم جا نہہ.» ۲۳ پس انہ آقا بوگفتہ: «بوشون بیرون جادہ یانہ میان، مردمہ با اصرار می جشنہ میان بأور تا می خانہ پور بہہ.» ۲۴ شمرہ گویم کی ہیٹہ جہ دعوت بوہوستہ ین می شامہ نخوآید چشن.“

بہای پیروی جہ عیسیٰ

۲۵ مردم زیادی عیسیٰ امرہ ہمراہ بودہ، رو بہ اشان بوکود بوگفت: ۲۶ ”ہر کی می ور بأیہ جہ خو پتر و مار، زن و زاک، برار و خاخور و حتی جہ خودشہ جان متّفر نیبہ، نتانہ می شاگرد بیبہ. ۲۷ ہر کی خو صلیبہ نیگیرہ و می دنبال نایہ، می شاگرد نتانہ بوستن. ۲۸ کی یہ کی شیمی میان تصمیم بیگیرہ ایتہ برج چاکونہ، ولی اول بہ فکر اونہ ہزینہ نیبہ و بیدینہ کی آیا تانہ اونہ تمام کونہ یا نہ. ۲۹ چونکی اگر اون پی یہ بنہ، اما نتانہ تکمیل کونہ. ہر کی بیدینہ مسخرہ کونہ. ۳۰ گویدہ: «أ شخص شروع بہ چاکودن بوکود، ولی نتانستہ کی تکمیل کونہ.» ۳۱ یا کویتہ شاہ

تأنه راه دکفه با شاه دیگری بجنکه، بدون اونکی اول نینیشه و فکر نوکونه کی آیا با خودشه ده هزار سرباز تأنه کسی امره بجنکه کی بیست هزارتاً سربازه امره آمون دأره؟^{۳۲} اگر بیدینه کی اون نتأنه اون امره مقابله بوکونه، تا دشمن دور ایسه خو نماینده نه اوسه کونه تا در مورد صلح صحبت بوکونید.^{۳۳} هنه وسینه کی هیچکودام جه شومان اگر جه خو تمام مال و اموال دست نکشه، نتأنه می شأگرد بوستن.^{۳۴} نمک خوبه، اما اگر خو خاصیت جه دست بده، چوطو شه کی انه دوباره نمکی کودن.^{۳۵} نه به درد زمین خوره نه به درد کود، بلکی اون فیشآند. هر کی گوش شنوا دأره، بیشنوه.

۱۵

مثل گمه بوسته گوسفند

^۱ اما باجوگیران و گوناهاکاران همه آمویده عیسی ور تا انه حرفأنه گوش بآد.^۲ اما فریسیان و روحانیون دین هممه کونان گفتیده کی آمرد گوناهاکارانه قبول کونه و اوشأنه امره نان خوره^۳ پس عیسی آ مثله بأورده آشأنه ره: ^۴ "کی یه کی جه شومان صد تاً گوسفند بدأره وختی ایتیه گم کونه. نوده نه تآیه صحرا میان وله نوکونه و اون ایتیه دنبال نیشه تا پیدا بوکونه؟^۵ وختی کی اون گمه بوسته یه پیدا کونه، اون شادی امره خو دوش نهه.^۶ به خانه آیه، خو ریفقانه و همساینه دخنه و گه: «می امره شادی بوکونید، چونکی می گمه بوسته گوسفنده پیدا کودم.»^۷ شمره گویم کی هجور جشن سرور عظیمتری آسمانه میانی بر پا به، چونکی ایتیه گونهار توبه کونه. تا برای اون نوده ونه پارسایی کی احتیاج به توبه نآریدی.

مثله گمه بوسته سگه

^۸ یا کویته زنه کی، ده تاً سگه نقره بدأره، وختی ایتیه جه اون گمه کونه، چراغه روشن نوکونه و خو خانه یه روفت و رو نوکونه، تا اون پیدا نوکونه ده نخوآیه گردستن؟^۹ وختی کی اون پیدا کونه خو ریفقانه، همساینه دخنه و گویم: «می امره شادی بوکونید، چونکی می گمه بوسته سگه یه پیدا کودم.^{۱۰} شمره گویم هطو وختی کی ایتیه گونهار توبه کونه، خدا فرشتگانه ور جشن و سرور بر پا به.»

مثله گمہ بوستہ پسر

۱۱ جہ آن پس ایدامہ بدہ: "ایتہ مردی دوتأ پسر دأشته. ۱۲ ایی روز کوجہ پسر خو پثرہ بوگفت: «پثرجان، آلآن می سہم ارثہ کی جہ تی دارائی مرہ خوایہ فأرسہ. مرہ فدن.» پس پثر خو دارائی یہ دونفرہ میان تقسیم بوکود. ۱۳ جہ اون وخت کوجہ پسر ہر چی کی دأشته جمع کودہ بوشو جای دور و خو تمام ثروتہ عیاشی میان جہ دست بدہ. ۱۴ ہر چی کی دأشته، خرجه کود. اویہ قحطی زیادی بومو، اونم سخت بہ فقیری دکفت. ۱۵ پس ناچار بوبوستہ کی نوکر اینفر جہ اون محلّہ بیبہ. اونم اونہ روانہ کودہ خو زمینہ سر بہ عنوان خوبان. ۱۶ پسر آرزو دأشته کی خو شکمہ خوکہ غذا آمرہ سر کونہ. اما ہیچکی اونہ چیزی فندیہ. ۱۷ خلاصہ بہ خودش بومو و بوگفت: «می پثرہ کارگران غذا اضافہیم دأردہ. ولی من آیہ کرہ جہ گشنگی مردن دأرم. ۱۸ پس ویریزم بشم می پثرہ ورجہ و بوگویم: ہم بہ آسمان گوناہ بوکودم ہم بہ تو. ۱۹ دہ لایق آن نییم کی مرہ تی پسر دَخوانی. می امرہ او رفتارہ بوکون کی تی کارگرانہ امرہ کونی.»

۲۰ پس ویریشٹ و روانہ خو پثرہ خانہ بوبوست. ولی دور ایسہ بو کی انہ پثرہ اونہ بیدہ. پثرہ دیل بوسوخت و با عجلہ بوشو و بدووستہ اونہ بغل کود و ماچی بدہ. ۲۱ پسر بوگفت: «پثرجان، ہم بہ آسمان گوناہ بوکودم ہم بہ تو. دہ لایق آن نییم کی مرہ تی پسر دَخوانی.» ۲۲ اما پثر خو نوکرانہ بوگفت: «عجلہ بوکونید، بہترین لیباسہ بأورید فدید دو کونہ، آنگشتری انہ آنگشت و چاروق انہ پا میان دو کونید. ۲۳ گوسالہ فربہ بأورید و سر و وینید تا بوخوریم و شادی بوکنیم. ۲۴ چونکی می پسر بمردہبو، زندہ بوستہ. گم بوستہ بو، پیدا بوستہ.» پس جشن شادی بیگفتد.

۲۵ اما پیلہ پسر مزرعہ میان ایسہ بو. وختی کی خوشآن خانہیہ نزدیک بو، صدای ساز و آوازہ بیشنووستہ. ۲۶ جہ اونہ نوکران اینفر دخدہ و واورسہ چی خبرہ. ۲۷ نوکر جواب بدہ: «تی برار بومودأرہ، تی پثر ایتہ گوسالہ فربہ سر وہ، چونکی خو پسرہ سالم پیدا کودہ.» ۲۸ وختی بفأمست، ناراحت بوست و نَحوأستہ کی بہ خانہ بیشہ. پس پثر جہ خانہ بیرون بومو و التماس بوکود. ۲۹ اما اون خو پثرہ بوگفت: «سالیان سالہ کی تی رہ مثل نوکران کار بوکودم و ہیچوخت جہ تو سر پیچی نوکودم، اما تو ہیچوخت حتی ایتہ بزغالہیم مرہ فندیی تا می ریفقانہ آمرہ جشن بیگیرم. ۳۰ آلآن تی ا پسر کی تمام تی ثروتہ فاحشہینہ آمرہ بوخورد و بر باد بدہ و آلآن وأگردستہ، تو انہ رہ گوسفند فربہ ام سر و وینی!» ۳۱ پثر بوگفت: «پسرجان، تو ہمیشہ می

آمره یی. هر چی دأرم، همه تی شینه. ^{۳۲} ولی آلآن باید جشن بیگیریم و شادی بوکونیم، چونکی تی برار بمرده بو، زنده بوسته، گمه بوسته بو، پیدا بوسته.»

۱۶

مثل مباشر بزرگ

^۱ او وخت عیسی خو شاگردانه بوگفت: "پولداری ناظری دأشته، وختی کی انه ره خبر باوردد، تی ناظر تمام تی امواله جه دست دئن دأره. ^۲ اونه دَخده و واورسه: «آن چی حرفی یه کی در مورد تو بیشنووستم؟ تی حسابنه پس بدن کی ده نتأنی می ناظر بیبی.» ^۳ انه ناظر خو ور فکر بوکوده: «چی بوکونم؟ ارباب خوآیه مره جه کار بیکاره کونه. نتأنم بیل بزمن، گدایی یم کی عار دأرم. ^۴ دأنم چی باید بوکونم تا وختی کی می کاره جه دست بدم، کسانی بیسد کی مره خوشأنه خانه یینه میان قبول بوکوند.» ^۵ پس خو ارباب بدهکارانه، ایته ایته دَخد. جه اوئی واورسه کی: «می آقايه چقدر بدهکاری؟» ^۶ جواب بده: «صد خمره روغن زیتون بدهکارم.» ناظر بوگفت: بیگیر آن تی حسابنه، بینیش آن رقم عوض کون، بینویس پنجاه خمره.» ^۷ جه ان پس جه دوومی واورسه: «تو چقدر بدهکاری؟» جواب بده: «صد خروار گندم.» بوگفت: «بیگیر تی حسابنه و اون رقمه عوض کون، بینویس هشتاد خروار.» ^۸ ارباب ناظر متقلبه آ کاره وسین آفرین بوگفت، چونکی کار عاقلانه یی بوکوده بو. چونکی آ زمانه زاکان خوشأن کاران میان با خوشأن مردم، جه نوره زاکان عاقلتریده. ^۹ شمره گویم کی شیمی مال دنیا یه فاسده خرج کونید تا ریفق پیدا کونید، تا وختی شیمی مال تمام بوسته، شمره خانه های جاودانی میان قبول بوکوند. ^{۱۰} اونی کی کوجه کار میان امین بیبه، پيله کاره میانم امین خوآیه بوستن. اونی کی کوجه کاره میان امین نیبه، پيله کار می ینم امین نخوآیه بوستن. ^{۱۱} پس اگر در مال و اموال آ دنیا ی فاسد میان امین نبید، کی یه کی شمره مال حقیقی بیسپره؟ ^{۱۲} اگر بکار بردن مال کسی دیگه یی میان امین نبید، کی خو مال شمره فده؟ ^{۱۳} هیچ نوکری دوتأ اربابه نتأنه خدمت بوکونه. چونکی یا ایته جه متنفر و دیگری یه محبت کونه، یا غلام و اسیر دیگری خوآیه بوستن و اوی تأیه بی محلی خوآیه کودن. نتأنید هم خدا بنده بیبید، هم پوله بنده!»

^{۱۴} فریسیانه پولپرست وختی آ حرفه بیشنووستده، عیسیایه مسخره بوکودد. ^{۱۵} اوشأنه بوگفت: "شومان اوشانی ایسیدی کی خودتانه مردمه ور پارسا نشان دهیدی، اما خدا جه شیمی

دیل آگایه. اونچی کی مردم ارزش قائلد و احترام نهده، خدا ور بی ارزشه. ^{۱۶} تورات و پیغمبران جه قبل یحیی بود. جه آن پس خدا پادشاهی خبر پخش به و همه خوابیده کی با زور و قهر وارده اونه پادشاهی بید. ^{۱۷} با آ اوصاف، آسمان و زمین راحتتر جه بین خوابیه شوون، تا آنکی ایته نقطه جه تورات بکفه. ^{۱۸} هر کی خو زنه طلاق بده و ایته زن دیگر بیگیره، زنا بوکوده. و هر کی یم ایته زنه طلاق گرفته امره ازدواج بوکونه، زنا بوکوده دأره

مرده پولدار و ایلعاذر

^{۱۹} ایته مرده پولداری بو کی لیباسه کتانه لطیف آرغوانی رنگ دوکوده و همه تأ روز دنبال خو خوشگذرانی بو. ^{۲۰} اونه دَره سر اینفر فقیره نهده کی انه نام ایلعاذر بو. انه تمامه بدن جه زخم و جراحت پور بو. ^{۲۱} ایلعاذر آرزو داشته خو شکمه نان خورده بی امره کی اون پولدار سفره جه زیاد آمویه، سرکونه. حتی سگان آمویده، اونه زخمانه و لیستنده. ^{۲۲} خلاصه آ مرد بمرد و فرشتگان اونه بوبوردد ابراهیمه ور. او پولدارم بمرد و اونه دفنه کودد. ^{۲۳} اما وختی خو چومانه بمردینه عالمه میان واکوده، خودشه بیده کی عذاب کشندره. جه دور بیده کی ابراهیم، ایلعاذر امره ایسه. ^{۲۴} پس فریاد بوکوده بوگفت: «ای پتر ابراهیم، مره رحم بوکون و ایلعاذره روانه کون تا خو انگشته سر آب میان تره کونه و می زبانه خنک کونه. چونکی آ آتش میانی عذاب کشندرم.»

^{۲۵} اما ابراهیم جواب بده: «ای زای، یاد بأورکی تی عمره میانی جه همه تأ چیزان کی خوب بو، استفاده بوکودی. در حالیکی هر چیز بد بو، ایلعاذره نصیب بوبوست. الآن اون آیه آسایش میانی ایسه، تو در عذاب. ^{۲۶} جه آن گذشته، امی میان و شیمی میان ایته پرتگاهی نه. اوشانی کی بنخواید جه آیه تی ور بأید، نتأند. اوشانی یم کی اویه ایسده، نتاند آیه بأید.»

^{۲۷} آ مردی بوگفت: «پس ای پتر، خواهش کونم کی ایلعاذره می پترخانه روانه کون. ^{۲۸} چونکی من پنج تأ برأر دارم، نوکونه کی اوشان در آ مکانه عذاب دکفد.»

^{۲۹} ابراهیم جواب بده: «اوشان موسی و پیغمبران دأریدی. پس بأید اوشانه حرفانه گوش بدد.»

^{۳۰} بوگفت: «نه، امی پتر ابراهیم! بلکی اینفر جه مُرده ین اوشانه ور بیشه، توبه خوابیده کودن.»

۳۱ ابراهیم اونه بوگفت: «اگر موسی و پیامبرنه حرفانه گوش نوکونیدی، حتی اگر اینفر جه مُرده ینم ویریزه و زنده به، قانع نحوآیده بوستن.»

۱۷

گوناه، ایمان، وظیفه

۱ اون وخت عیسی خو شاگردانه بوگفت: "جه لغزش نیشه فرار کون، اما وای بحال کسی کی باعث لغزش بیبه. ۲ اما اگر اونه گردن سنگ آسیاب دبدد و تأودیدی دریا درون، اونه ره بهتر کی ایته جه آ کوجه داننه بلغرنه. ۳ پس شیمی هوایه بدرید. اگر تی برار گوناه بوکوده، اونه سرزنش بوکون. اگر توبه بوکوده، اونه بیخش. ۴ اگر در روز هفت بار به تو گوناه بوکود و هفت بارم بایه و به تو بوگویه «توبه کونم»، اونه بیخش." ۵ رسولان به خداوند بوگفته: "آمی ایمانه زیاده کون."

۶ خداوند جواب بده: "اگر به اندازه ایته کوچ خردل ایمان بدأرید، تانیدی آ توته درخت بوگوید کی جه ریشه دربایه و دریا میانی کاشته بیبه و شیمی جه دستور فگیره. ۷ کی یه کی شیمی میانی خو نوکر کی جه شخم زین و گوسفند چرانی جه صحرا و اُگرده و اونه بوگویه: «بیا، بینیش و بوخور؟» ۸ آیا نحوآیه گفتن: «می شامه آماده کون و می جه پذیرایی بوکون، تا بنوشم و بعد تو بوخور و بنوش؟» ۹ آیا زیر منت خو نوکر نحوآیه ایسن کی اونه فرمانه انجام دهه؟! ۱۰ پس شومأم اون چیزی یه کی انجام بوبوسته دأره، انجام بدید. بوگوید آمن نوکر نالایقیم و فقط آمی وظیفه یه انجام دهیم."

شفایه ده تا جذامی

۱۱ عیسی اورشلیمه راه میانی جه سامره و جلیل جه شوآوندوبو. ۱۲ پس وختی وارد ایته روستایی بوبوست، ده تا جذامی اونه بیده ده و دور بیسد. ۱۳ فریاد بزده و بوگفتند: "ای عیسی، ای اوستاد، آمره رحم بوکون."

۱۴ وختی عیسی اوشانه بیده، بوگفته: "بیشید کاهنه ور، اون شمره بیدینه."

اوشان راه دکفته و راهه میانی شفا پیدا کودد. ۱۵ ایته جه اوشان وختی بیده کی شفا پیدا کوده، با صدای بلند خدایه شکر کونان و اُگردسته. ۱۶ خودشه تاوده عیسی پا جیر و اونه جه تشکر بوکود. اون جذامی سامری بو. ۱۷ عیسی بوگفت: "مگر شومأم ده نفر شفا پیدا نوکودید،

پس اون نہ نفر کہ یہ ایسده؟^{۱۸} آیا بجز آن غریبه کسی دیگہ یی نمو کی خدایہ سپاس بوگویہ۔
^{۱۹} جہ آن پس بوگفت: "ویریز بوشو کی تی ایمان ترہ شفا بده۔"

خدا پادشاهی آمون

^{۲۰} عیسی فریسیانہ سوال جواب بده کی واورسہ بود: "خدا پادشاهی کی خوابہ آمون؟"
 بوگفت: "خدا پادشاهی یہ نیشہ دئن۔^{۲۱} ہیچکی نخوابہ گفتن کی آہیہ یا اوہیہ، چونکی خدا
 پادشاهی شیمی میان نہ!"

^{۲۲} جہ آن پس خو شاگردانہ بوگفت: "ای وخت آہ کی آرزو خوابیدی کودن کی ایتہ
 روز پسرہ انسانہ بیدینید، اما نخوابیدی دئن۔^{۲۳} مردم شمرہ خوابیدہ گفتن: «اون آہ ایسہ» و یا
 «اوہیہ ایسہ»، اما اوشانہ دنبال نیشید۔^{۲۴} چونکی پسرہ انسان خودشہ روزہ میانی برقہ مناسن
 خوابہ آمون و ایتہ لحظہ میانی خوابہ بدرخشہ و آسمان ہمہ جایہ روشن خوابہ کودن۔^{۲۵} پسرہ
 انسانہ روزن، نوحہ روزنہ مناسن خوابہ بوستن۔^{۲۷} مردم خوردہدہ و زندہ و زن گیفتدہ و مردہ رہ
 بوستدہ تا اونکی نوح خو کشتی میان بوشو و طوفان بومو ہمہ تانہ ہلاک کودہ۔^{۲۸} لوطہ زمانہ یم
 ہطو بو۔ مردم مشغولہ بوخور بنوش و بہن و بفروش و بکارو چاکون بودہ۔^{۲۹} اما وختی کی لوط
 سدومہ جہ بیرون بوشو، آتش و باروت جہ آسمان بأورست و ہمہ تانہ ہلاکہ کودہ۔^{۳۰} روزی
 کی پسرہ انسان ظہور خوابہ کودن، اطوی ہجور۔^{۳۱} اون روز کسی کی خو بامہ جور بیسہ، انہ
 اسباب اساسی خانہ میا بمانہ، اوشانہ اوسدنہ رہ بیجیر نایہ۔ اونی یم کی خو زمینہ درون بیسہ بہ
 خانہ وأنگردہ۔^{۳۲} لوطہ زنہ بیاد باورید! ^{۳۳} ہر کی بخوابہ خو جانہ قیم بدآرہ، اونہ جہ دست
 خوابہ دئن۔ ہر کی خو جانہ جہ دست بده، اونہ محکم خوابہ دأشتن۔^{۳۴} شمرہ گویم، اون شب
 دونفری کی ایتہ تخت رو خوفتدہ، اینفر جہ اون دو نفر اوسدہ بہ، و اوی نفر خوابہ ایسن۔^{۳۵}
 دوتأ زن کی گندوم آسیاب کوندہ، ایتہ اوسدہ بہ و اویتہ جا مانہ۔^{۳۶} دوتأ مرد کی مزرعہ میان
 ایسده، ایتہ اوسدہ بہ و اویتہ جا مانہ۔"

^{۳۷} واورسده: "کویہ ای خداوند؟"

جواب بده: "ہر جایکی لا شہ بمانہ، لا شخوران اوہیہ جمع بد۔"

مثل بیوه زن سمج

۱ عیسی خوشاگردانه ره مثلی بأورد تا نیشان بده کی بایستی همیشه دعا بوکوند و هیچوخت دیلسرد نبد. ۲ بفرماست: در ایته شهره میانی حاکمی ایسه بو کی نه جه خدا ترسیه، نه جه خلق خدا. ۳

او شهره درونی ایته بیوه زن ایسه بو کی همیشه انه ور آمویه. جه حاکم خواسته کی انه حقه جه دشمن فگیره. ۴ حاکم چند دفعه یی اونه بی اعتنایی بوکود، اما سر آخر بوگفت: «اگر چی کی جه خدا ترسم و به خلق خدایم توجه یی نوکونم. ۵ اما چونکی آ بیوه زن همیشه مره مزاحمه و مره به زحمت تاوده، اونه حقه فگیرم و ده نایه و مره به ذله بأوره.»

۶ او وخت خداوند بوگفت: "بیشنووستید آ حاکمه بی انصاف چی بوگفت؟ ۷ آیا آلآن خدا به داد خودشه انتخاب شدگان کی شب و روز جه انه درگاه فریاد زنده، نخوایه فآرسن؟! آیا آ کاره عقب تاوده؟ ۸ شمره گویم کی زود آشانه داد خوایه فآرسان، اما وختی کی پسره انسان بایه زمین رو ایمان پیدا خوایه کودن؟!"

مثله فریسی و باجگیر

۹ او وخت ایته مثل بأورد برای کسانی کی جه خوشانه پارسایی مطمئن بوده و دیگرانه کوچیک ایشمردد. ۱۰ "دو نفر عبادته ره به معبد بوشود. ایته فریسی پیشوای مذهبی و اویته باج بوگیر. ۱۱ فریسی بیسه و اطو دعا بوکود: «خدایا تره شکر کونم کی دیگرانه مناسن دوزد، بدکار و زناکار نییم و نه آ مرد باجگیره مناسن نییم. ۱۲ همه تا هفته میانی دو بار روزه گیرم و هر چی یم بدست آورم، ده یک فدم.» ۱۳ ولی اون باجگیر دور بیسه و حتی خو چومانه به طرف آسمان بلند نوکود، بلکی خو سینه سر زیه و گفته: «خدایا منه گوناهاکاره رحم بوکون.» ۱۴ شمره گویم کی آ مرد خدا ور پارسا به نظر بمو و به خانه بوشو، ولی نه اویته! چونکی هر کی خودشه بلند کونه پسته به، هر کی افتاده بیه، سربلند به."

عیسی و زاکان

۱۵ مردم حتی خوشانہ قنڈاقہ زاکانہ عیسیٰ ور آوردد تا آشانہ لمس بوکونہ. عیسیٰ شاگردان وختی آ صحنہ یہ بیدہ، مردہ سرزنش بوکودد. ۱۶ اقا عیسیٰ اوشانہ خو ور دَخد و بوگفت: "اجازہ بدید زاکان می ور بآید و آشانہ جلوہ نیگیرید، چونکی خدا پادشاهی آشانہ میانی نہ. ۱۷ شمرہ حقیقت بوگم: هر کی خدا پادشاهی یہ زاکانہ مناسن قبول نوکونہ، وارد پادشاهی نیبہ."»

حاکم پولدار

۱۸ حاکمی جہ اون واورسہ: "اوستادہ نیکو، چی بوکونم تا زندگی ابدی بدست بأورم؟" ۱۹ عیسیٰ جواب بدہ: "چرا مرہ نیکو دَخوانی؟ ہیچکی نیکو نی یہ جز خدا. ۲۰ آحکامہ دانی: زنا نوکون، قتل نوکون، دزدی نوکون، شہادتہ دروغ ندن، تی پثر و مارہ احترام بنن." ۲۱ حاکم بوگفت: "همہ یہ آشانہ من جہ کوچیکی تا الآن انجام بدہ دارم." ۲۲ عیسیٰ وختی انہ بیشنووست بوگفت: "هنور ایی چیزہ کم داری؛ اونچی کی داری بوفروش و فقیرانہ فدن کی آسمانہ میانی گنج خوایی داشتن. اونوخت بیأ و جہ من پیروی بوکون." ۲۳ حاکم وختی آ حرفہ بیشنووست ناراحت بوست. چونکی ثروت زیاد داشته. ۲۴ عیسیٰ اونہ نیگاہ بوکودہ بوگفت: "چقدر سخته کی پولدارن خدا پادشاهی میان راه پیدا کوند. ۲۵ راحتترہ کی شتر جہ سوزنہ سوراخ بوگذرہ تا شخصہ پولدار بہ خدا پادشاهی وارد بیبہ!"

۲۶ اوشانی کی آ حرفہ بیشنووستدہ، واورسدہ: "پس کی تأنہ نجات پیدا کونہ؟"

۲۷ عیسیٰ بفرماست: "اونچی کی انسانہ ور غیرممکنہ، خدا ور ممکنہ."

۲۸ پطرس بوگفت: "آمن کی هر چی داشتیم، ولہ کودیم تا بأیم جہ تو پیروی بوکونیم."

۲۹ عیسیٰ آشانہ بوگفت: "شمرہ گویم، کسی نیسہ کی خو خانہ و زنہ و برآرہ و پثر و مارہ یا خو زاکانہ خدا پادشاهی وسین ترکہ کونہ ۳۰ و آ زمانہ میانی چند برابر بدست نأورہ، آیندہ میانی یم زندگی ابدی یہ."

عیسی سوّمین پیشگویی درباره خودش مرگ

^{۳۱} اونوخت اون دوازده نفره کنار فکشه و بوگفت: "آمن اورشليم شیمی و اونچی انبیاء در مورد پسره انسان بینویشته، انجام خوآیه بوستن. ^{۳۲} چونکی اونه بدسته مرده غیریهودی فدیدی، اونه مسخره و توهین کونیدی، آب دهن اونه رو تاودیدی، شلاق زینیدی و بزَن اونه کوشیدی. ^{۳۳} اما روز سوّم خوآیه ویریشن." ^{۳۴} شاگردان هیته آ حرفه نفأمستد. اونه حرفان اوشأنه ره مبهم بو. نَنستده در چی مورد صحبت کونه.

گدایه کوره شفا

^{۳۵} وختی اریحا نزدیکی ین فآرسه، کوری راهه سر نیشته بو و گدایی کوده. ^{۳۶} وختی مرده صدایه بینووسته، واورسه: "چی خبره؟" ^{۳۷} بوگفتد: "عیسای ناصری جه آیه دَوَارستن دَاره." ^{۳۸} اون فریاد بکشه: "ای عیسی، داوده پسر، مره ترخم بوکون." ^{۳۹} اوشانی کی پیشاپیش شوآوندوبود، جه اون بخوآستده ساکته به، اما اون بلندتر فریاد بزه: "ای داوده پسر، مره ترخم بوکون." ^{۴۰} اونوخت عیسی بیسه و بفرماست: "اون مرده بأورید. وختی نزدیک بمو، عیسی جه اون واورسه: ^{۴۱} "چی خوآیی تی ره بوکونم؟" بوگفته: "ای آقا، خوآیم بیدینم." ^{۴۲} عیسی اونه بوگفت: "بیدین، تی ایمان تره شفا بده." ^{۴۳} کور او لحظه خو بیناییه پیدا کوده و خدایه شکر کونان عیسی دنبال بوشو. مردم وختی بیدده، همه تا خدایه شکر بوگفتد.

۱۹

زکای باجگیر

^۱ عیسی وارد اریحا بو بوست و جه شهر میانی شوآوندوبو. ^۲ اویه اینفر پولدار ایسه بو کی رئیس باجبوگیران بو. انه نام زکا بو. ^۳ اون خوآسته بیدینه عیسی کی یه، اما جه خودشه قد کوتاهی و شلوغی جمعیت تَنانسته بیدینه. ^۴ انه وسین جلوتر بدووسته آنجیر درخت جور بوشو تا اونه بیدینه، چون عیسی جه او ره شوآوندوبو. ^۵ وختی عیسی به اون مکان فآرسه، بوجور نیگاه بوکوده بوگفت: "زکا عجله بوکون بیجیر بیأ، چونکی بایستی امروز تی خانه بیسم." ^۶ زکا بدون معطلی بیجیر بمو و با شادی اونه قبول بوکود. ^۷ مردم وختی بیدده، همه تا لب به شکایت واکودد کی گوناهاکار خانه به مهمانی بوشو دَاره. اما زکا جه جا ویریشته و خداونده بوگفت: "ای آقا،

من الآن نصف می اموالہ فقیران بخشم. اگر چیزی جہ کسی ناحق فگیفتم، چہار برابر اونہ پس قدم۔^۹ عیسیٰ بوگفت: "امروز آ خانہ درون نجات بَمودآرہ چونکی آ مرد ابراہیمہ پسرہ۔^{۱۰} چونکی پسر انسان بَمو تا گم بوستہ یہ پیدا بوکونہ و اونہ نجات بیخشہ۔"

مثل پادشاه و ده خادم

^{۱۱} او لحظہ کی اوشان کرہ بہ اونہ حرفان گوش دئندآبود، عیسیٰ در ادامہ خو حرفان مثلی بأوردہ۔ چونکی اورشلیم نزدیکی ایسہ بو مردم فکر کودیدہ خدا پادشاهی آ وخت ظاہر خوآیہ بوستن۔^{۱۲} پس بوگفت: "ایتہ نجیب زای بوشو ایتہ سرزمین دور، تا بہ پادشاهی فآرسہ بعد وَاگرده۔^{۱۳} پس دہ تا جہ خو خادمانہ دَخدہ و ہر کدام سگہ طلا فدہ و بوگفت: «تا می وَاگردستن آ پولہ آمرہ کار بوکونید.»^{۱۴} اما او مردمی کی قرار بو، اون اشانہ رہ حکومت بوکونہ، جہ اون متنفر بود۔ اوشان اونہ دنبال سر قاصدانہ یہ روانہ کودد آ پیغامہ امرہ کی آمَن نحواییم اون امی رہ حکومت بوکونہ۔^{۱۵} بہ ہر حال اون پادشاهی فآرسہ و بہ خودشہ ولایت وَاگردست۔ پس بفرماست: «نوکرانی کی اشانہ سرمایہ فدہ بوم، دَخوانید تا بدانم کی ہر کدام چقدر استفدہ بوکودد.»^{۱۶} اولی بَمو و بوگفت: «ای آقا، تی سگہ دہ تا سگہ دیگہ سود بدہ.» اونہ بوگفت: «آفرین ای کارگر نیکو۔ چونکی در کم امین بویی، دہ تا شہر ترہ قدم کی حکومت بوکونی.»^{۱۸} دومی بوگفت: «ای آقا، تی سگہ پنج تا سگہ بہرہ بدہ.»^{۱۹} اونم بوگفت: «تونم پنج تا شہرہ حکومت بوکون.»^{۲۰} جہ آن پس بعدی بومو و بوگفت: «ای آقا، ان تی سگہ یہ، اونہ پارچہ میان بیچنم و بدآشتم۔^{۲۱} چونکی جہ تو ترسیم، چونکی مرد سختگیری و اونچی کی نہ داری، اوسانی و اونچی کی نکاشتی، و وینی.»

^{۲۲} اونہ بوگفت: «ای خادم شرور، اونچی کی خودت بوگفتی ہوطوی تی رہ کونم۔ تو کی دانستی من سختگیرم، اونچی کی نہ دارم اوسانم و اونی کی نکاشتم، و وینم۔^{۲۳} چرا می پولہ صرافانہ فنیدی تا وختی کی وَاگردم اونہ با بہرہ پس فگیرم؟!^{۲۴} پس مردمہ بوگفت: «سگہ یہ جہ اون فگیرید، فدید اونی کی دہ تا سگہ دارہ.»^{۲۵} اونہ بوگفتند: «ای آقا، اونکی دہ تا سگہ دارہ.»^{۲۶} جواب بدہ: «شمرہ گویم ہر کی دارہ بیشتر فد ابہ، اما اونی کی نہرہ، اونی یم کی دارہ جہ اون فگیفتمہ خوآیہ بوستن۔^{۲۷} الآن می دشمنان کی نحوآستدہ من اشانہ رہ حکومت بوکونم، باورید آیہ و می ور بوکوشید۔

ورود شہانہ بہ اورشلیم

۲۸ جہ آ صحبتان بہ بعد، عیسی پیشاپیش ہمہ بطرف اورشلیم راہ دکفت. ۲۹ وختی کی نزدیک بیت فاگی ویت عنیا کی ایتہ کوہ لچکی سر نہ بو، فارسہ، دوتا خو شاگردانہ اوسہ کودہ و بوگفت: ۳۰ "روستایی کی شیمی راہ سر دینیدی بیشید. وختی بوشودی بودورون، ایتہ الاغ زاکہ دبستہ خوایدی دئن کی تا الآن ہیچکی اونہ سوارہ نبوستہ. اونہ بازہ کونید و آیہ باورید. ۳۱ اگر کسی شیمی جہ واورسہ چرأ اونہ بازہ کونید؟ بوگوید آمی آقا اونہ احتیاج دأرہ." ۳۲ اوسہ بوستہ آدمان بوشودہ واونچی کی عیسی بوگفتہ بو پیدا کودد. ۳۳ وختی کی کرہ الاغ باز کودندوبود، اونہ صاحب بوگفت: "چرأ کرہ الاغہ بازہ کونید؟" ۳۴ جواب بددہ: "آمی آقا احتیاج دأرہ." ۳۵ اوشان کرہ الاغہ عیسی ور باوردد. جہ آن پس خوشانہ ردایہ اونہ سر تاودد و عیسیاہ اونہ سر بینشند. ۳۶ وختی کی عیسی راہ دکفت، مردم خوشانہ رداینہ راہسر پهن کودد. ۳۷ وختی کوہ زیتون سرازیریہ فارسہ، ہمہ شاگردان خدایہ با شادی و با صدایہ بلند بہ خاطر تمام معجزاتی کی جہ اون بیدہبود، شکر گفتہ. ۳۸ با صدای بلند فریاد زدہ: "مبارک بیبہ پادشاهی کی بنام خداوند آیہ. آرامش و سلامتی آسمان میانی، جلال بر اون بوجور بوجوران." ۳۹ بعضی جہ فریسیان جمعیت میانی عیسیاہ بوگفتد: "ای اوستاد، تی شاگردانہ ساکت کون." ۴۰ اون در جواب بوگفت: "شمرہ گویم کی اگر اشان ساکت بد، سنگان بہ حرف خوایدہ آمون." ۴۱ پس وختی اورشلیمہ نزدیک بو، او شہرہ بیدہ و اونہ رہ گریہ بوکود. ۴۲ و بوگفت: "کاشکی آ روزہ دانستی کی چی چیزی تی رہ صلح و سلامتی آورہ، اما افسوس کی تی چومان جہ مخفیہ. ۴۳ زمانی فارسہ کی تی دشمنان تی دورتادور سنگر خوایدہ چاکودان و جہ ہر طرف ترہ محاصرہ خوایدہ کودن. و ترہ مخمصہ میانی نہدہ، ۴۴ ترہ و تی زاکانہ بہ خاک خون خوایدہ فاکشن. و وتلدہ سنگ سنگ رو بمانہ، چونکی زمانہ دیدار خداوندہ با تی آمرہ تشخیص ندایی."

معبد پاک کودن

۴۵ جہ آن پس معبدہ درون بمو و شروع بوکودہ بہ بیرون کودن فروشندهین. ۴۶ اوشانہ بوگفت: "آطو بمودأرہ کی می خانہ، خانہیہ دعا خوایہ بیبہ. اما شومان اونہ کمینگاہ راہزنان چاکودیدی." ۴۷ عیسی ہر روز معبد میانی درس دہہ، اما سران و کاهنان و علمای دین و مشایخ قوم بہ دونبال اونہ کشتن بد. ۴۸ ولی ہیچ راہی برای خوشانہ ہدف پیدا نوکودد، چونکی مردم ہمہ شیفتہیہ آنہ صحبتان بد.

سوال درباره اجازہ و اختیار عیسی

^۱ ایتہ جہ اون روزن کی عیسی معبدہ صحنہ میانی، مردمہ تعلیم و بشارت دئندوبو، سران کاهن، علمای دین مشایخ امرہ بَمودہ عیسی وَر ^۲ و بوگفتد: "آمرہ بوگو تو چی اجازہ امرہ آ کارانہ کونی؟ کی ترہ آ حَقَّہ بدہ دأرہ؟" ^۳ جواب بدہ: "منم شیمی جہ ایتہ سوال دأرم. مرہ بوگو یید: آیا یحیی تعمید جہ آسمان بو یا جہ انسان؟" اشأن همدیگرہ امرہ مشورت بوکودد و بوگفتد: "اگر بوگو ییم جہ آسمان بو، خوآیہ گفتن «چرا پس به اون ایمان نأوردید؟» ^۶ اگرم بوگو ییم جہ انسان بو، مردم همه امرہ سنگسار خوآیدہ کودن، چون او شأن معتقد کی یحیی پیغمبر بو." ^۷ پس جواب بدد: "ننیم جہ گہ یہ بو." ^۸ عیسی بوگفت: "منم شمرہ نوگویم کی با چی حَقَّی آ کارانہ کونم."

مثل باغبان شرور

^۹ اونوخت عیسی آ مثل بأورد: "ایتہ مردی تاکستانہ انگور بیگیفته بو، بیسپردہ خو باغبانانہ. اون زمان زیادی سفر بوکود. ^{۱۰} محصول چینی وخت ایتہ خو غلامہ باغبانان ورجہ اوسہ کودہ تا جہ تاکستان میوہ اونہ فدد. اما باغبانان اونہ بزد و اونہ دست خالی و اُگردأندہ. ^{۱۱} بَزَن دہ ایتہ غلامہ دیگہ اوسہ کودہ. اونم بَزَد و بی احترامی بوکودد. پس دست خالی و اُگردأند. ^{۱۲} بَزَن سوّمین بار غلامی اوسہ کودہ، اما اونم زخمی بوکودد وجہ تاکستان تَأوددہ بیرون. ^{۱۳} پس صاحبخانہ بوگفت: "چی بوکونم؟ خودمہ عزیزہ پسر اوسہ کونم. شأید اونہ احترام بنید." ^{۱۴} اما باغبانان وختی پسر بیدئید، با هم مشورت بوکودید و بوگفتید: "آن صاحب تاکستانہ وارثہ، بأئید اونہ بوکوشیم تا اونہ ارث امی شین بیبہ." ^{۱۵} پس اونہ جہ تاکستان بیرون کودد و بوکوشتد. آلآن به نظر شومأن صاحب تاکستان او شأنہ امرہ چی خوآیہ کودن؟ ^{۱۶} آیہ باغبانانہ هلاک کونہ و تاکستانہ ایسپردہ و دیگران دست." مردم وختی انہ بیسنووستد، بوگفتد: "أطونی یه!" ^{۱۷} اما عیسی او شأنہ نیگاہ بوکودہ و بوگفت: "پس معنی آن نوشته چی یه کی گویہ: «سنگی کی معماران اونہ ردّ کودد. سنگہ اصلی بنا بو بوستہ؟" ^{۱۸} هر کی اون سنگہ سر بکفہ، خُرد به و اگر اون سنگ کسی سر بکفہ اونہ خُرد

خوایه کودن." ۱۹ روحانیون دین و سران کاهن بفأمستد کی آ مثل در مورد اوشأنه. خوأسته او لحظه اونه گرفتار کوند. اما جه مردم ترسه‌اده.

سوال در مورد مالیات فدن

۲۰ پس عیسیه زیر نظر داشتد و جاسوسانی‌یه اونه ور اوسه کودد کی خوشأنه درستکار جلوه دئده. اوشأن دونبال چیزی بوده کی عیسی حرفأنه میانی چیزی گیر باورد کی بتأند اونه دستگیره کودنه ره والی قدرت و اقتدار بدأره. ۲۱ پس جاسوسان جه اون واورسد: "ای اوستاد، آمن دأنیمی کی تو حقیقت گویی و تعلیم دهی و جه کسی طرفداری نوکونی بلکی خدا رایه مردمه بدرستی یاد دهی. ۲۲ آیا امره جایزه کی قیصره مالیات فدیم یا نه؟" ۲۳ اما عیسی اوشأنه فریبه بفأمست و بوگفت: ۲۴ "ایته دینار مره نیشان بدید. شکل و بینوشته‌یه آن سگه کی شینه؟" ۲۵ جواب بدد: "قیصر شین." اوشأنه بوگفت: "قیصر شینه، قیصر فدید، خدا شینه خدایه!" ۲۶ پس اوشأن نتأنسته مردمه ور اونه بخاطر اونه حرفأن تله میأن تاودد. و جه اونه جواب با تعجب زیاد ساکت بوستد.

سوال در مورد قیامت

۲۷ جه آن پس چند نفر جه صدوقیان کی قیامت قبول نأشتیده، بَموده جه اون واورسده: ۲۸ "موسی بینویشته اگر کسی برأر بیمیره وجه اونه زن، بدون زأی باقی بمانه. اون مرد باید اون بیوه زنه امره عروسی بوکونه، تا خو برأر نسله زیاده کونه." ۲۹ خلاصه هفته برأر بود؛ اولین برأر زن بیگفت و بدون زاک بَمرد. ۳۰ بعد دوومی ۳۱ و بعد سوومی اونه امره عروسی بوکود، هطویی هفت برأر بَمرده و بدون آنکی جه خودشان زأکی یادگار بَند. ۳۲ خلاصه اون زن بَمرد. ۳۳ قیامته میانی اون کوپته زن خوایه بوستن؟ چونکی هر هفته برأر اونه امره عروسی بوکودد." ۳۴ عیسی جواب بده: "مردم آ زمانه زن گیرد و مرده بد. ۳۵ اما اوشأنی کی لایق ببید کی در آینه در قیامت مردگان به حساب باید، نه زن خوآیده گیفتن، نه مرده‌ره خوآیده بوستن. ۳۶ ده نخوآید مردن و فرشته‌ینه منأسن خوآیده بوستن. اوشأن خدا زأکأنید چونکی روز قیامت زأکأنید. ۳۷ حقیقت مُرده‌ین و ویریشته بوستن حتی موسایم در ماجرای بوتِه سوجانن میانی آشکار کونه، اویه کی خداوند، خدای ابراهیم، خدای اسحاق و خدای یعقوب خوآنده به. ۳۸ اما اون نه خدای مُرده‌ینه، بلکی خدای زنده‌ینه، چونکی اونه ره همه زنده‌یده."

۳۹ بعضی جه علمای دین در جواب بوگفتند: "ای اوستاد، قشنگ و نیکو بوگفتی. ۴۰ ده هیچکس جرأت نوکوده سوالی جه اون بوکونه.

مسیح کی پسره؟

۴۱ جه آن پس عیسی اوشأنه بوگفت: "جه کوبیه یه کی گویده مسیح داوده پسره؟ ۴۲ داود خودش در کتاب مزامیر میانی گوویه: "خداوند به می خداوند بوگفت: «می دست راست بینیش. ۴۳ تا وختی کی تی دشمنأنه تی پا جیر کتل کونم. ۴۴ اگر داود اونه خداوند دَخوانه. چوطو تأنه اون داوده پسر بیبه؟" ۴۵ او لحظه مردم همه گوش دئندوبود، عیسی خو شاگردأنه بوگفت: ۴۶ "جه علمای دین دوری بوکونید کی دوست داریدی قبای بلنده آمره راه بَشَد و کوچه بازار میانی مردم اَشأنه سلام بوگد. کنیسه ینه میانی بوجور بینیشد. و جشنه میانی بهترین جایه اوشأنه فدد. ۴۷ در حالیکی بیوه زناکأنه خانه ینه غارت کونیدی و جه اوطرف خوشأن دُعایه با ریاکاری آمره طول دیدی. اَشأنه مجازات خیلی سخت تر خوایه بوستن.

۲۱

هدیه جه بیوه زن فقیر

۱ عیسی خو دور و بر نیگاه بوکوده، پولدارانی یه بیده کی خوشأنه هدایایه تاوودد صندوق بیت المال میانی. ۲ او لحظه ایته بیوه زنه فقیری بیده کی دو تا سگه مسی ناچیزی تاووده صندوق میانی. ۳ عیسی بوگفت: "حقیقتاً شمره بوگویم کی آ بیوه زن فقیر جه اوشأن همه تا جه بیشتر تاووده. ۴ چونکی دیگرأن خوشأنه زیادی مال فده، ولی آ زن با تمام خو نداری هر چی داشته فده."

نشأنه های پایان آ زمانه

۵ بعضی ین در مورد معبد صحبت کودیدی کی چوطو با سنگان زیبا و هدایای وقفه بوسته آراسته یه، عیسی بوگفت: ۶ "زمانی فآرسه کی اونی کی آیه دینیدی، ده سنگی سنگ رو نمأنه، بلکی همه تا ویران خوایه بوستن." ۷ واورسد: "ای اوستاد، آن کی اتفاق خوایه دکفتن و انه نشأنه کی رخ خوایه دئن، چی یه؟" ۸ جواب بده: "شیمی هواس جم بیبه کی گمراه نبید. چونکی خیلی ین بنام من خوآیده آمون و خوآیده گفتن من اونم. و زمان موعود برسه دأره، جه اوشأن

پیروی نو کنید.^۹ وختی خبر جنگان و آشوبنه ایشنو ویدی نوه ترسید. چونکی بایستی اول آجور حوادث رخ بده ولی آخر کار زود فأنرسه.^{۱۰} جه آن پس اوشانه بوگفت: "قومی بر قومی دیگر و حکومتی بر حکومت دیگر خویه ویریشن.^{۱۱} زلزله‌های بزرگ و قحطی و طاعون در خیلی جای خویه آمون، حوادث هولناک رخ ده و نشانه‌های ترسناکی آسمانه میانی ظاهر خویه بوستن. اما جه قبل اشان شماره گرفتار کوند، آزار و اذیت فأساند و کنیسه‌ین و زندانانه میان خوید ایسپردن و می نام وسین شماره پادشاهان و حاکمانه ور خویده بردن.^{۱۳} آطوی شومان فرصت خوییدی دأشتن تا شهادت بدید.^{۱۴} شیمی آ تصمیم رو محکم بیسید کی پیشاپیش نیگران نبید کی چوطو شیمی جه دفاع خوییدی کوند.^{۱۵} چونکی شماره کلام و حکمتی خوییم قدم کی هیته شیمی دشمنان نتند اونه جلو بیسد یا اونه امره مخالفت بوکوند.^{۱۶} حتی شیمی پتر و مار و برآرن و فامیلان و ریفقانه شماره به دشمن تحویل خویده دئن و بعضی جه شومانه خویده کوشتن.

^{۱۷} مردم همه می اسم وسین شیمی جه متنفر خویده بوستن. چونکی مره پیروی کونیدی.
^{۱۸} اما مویی جه شیمی سر مو گمه نخویه بوستن.^{۱۹} استقامت امره شیمی جان نجات خوییدی دئن.^{۲۰} وختی بیددی کی اورشلیم محاصره درون ایسه، بدانید اونه نابودی نزدیکه.^{۲۱} اون وخت اوشانی کی یهودیه میان ایسه بطرف کوهن فرار کونیدی و اوشانی کی شهره میان ایسه، جه شهر بیرون شده و اوشانی کی دشت و بیابانه میان ایسه به شهر وانگردد.^{۲۲} چونکی اون روزن وخت مجازاته و روزی ایسه کی هر چی بینوشته بوبسته دأره، حقیقت پیدا خویه کوند.^{۲۳} وای بر اون زنا کانی کی در اون روزن حامله یده و ماره‌نی کی شیر دهده! چونکی مصیبت بزرگی اشانه مملکت خویه گیفتن و آ قوم به غضبه خداوند گرفتار خویه بوستن.^{۲۴} اوشانه شمشیر امره کوشده و غریب مملکت میانی به اسیری خویده بردن و اورشلیم بدست غیر یهوده‌ین لگد مال خویه بوستن و تا اونوخت کی زمان غیر یهوده‌ین تحقق پیدا بوکونه.^{۲۵} جه خورشید و ماه و ستاره علامتهایی بوجود آیه؛ زمینه رو همه قومن مضطرب و جه جوش و خروش دریا پریشان و دیلوپس خویده بواون.^{۲۶} مردم جه اون چیزی کی دنیا ره رخ دئن دأره، جه ترس و لرز بیهوش خویده بواون، چونکی تمام قدرتهای آسمان به لرزه خویه آمون.^{۲۷} اونوخت پسره انسانه خویده دئن کی با قدرت و شکوه بزرگ آبره رو آمون دأره.^{۲۸} وختی آ کاران شروع بوبسته، راست بیسید و شیمی سر بوجور بیگیرید، چونکی شیمی رهایی نزدیکه."

^{۲۹} عیسی آ مثله اشانه ره باورد: "انجیره درخت یا درختانی دیگر فندرید،^{۳۰} وختی برگ دهده، تأنیدی بیدینید و بفأمید کی تابستان نزدیکه.^{۳۱} به آ طریق وختی دینیدی آ چیزن رخ ده،

بدانید کی خدا پادشاهی نزدیکه. ^{۳۲} حقیقتاً شمره بوگویم کی تا همه تا آن ماجرا رخ نده، آنسل
 جه بین نخوایه شواون. ^{۳۳} آسمان وزمین هلاک خوایه بواون، اما می حرفان هرگز جه بین
 نخوایه شواون. ^{۳۴} هوشیار ببید، نوکونه کی عیش و نوش و مستی و زندگی نیگرانی ین شمره
 مشغول کونه و اون روز دامه مناسنی شمره غافلگیر کونه. ^{۳۵} چونکی همه مردم ره در سرتاسر
 جهان اتفاق دکفه. ^{۳۶} پس همیشه مواظب ببید و هوشیار و دعا بوکونید تا بتانید جه هر چیزی
 کی به زودی رخ خوایه دئن، در آمان ببید و در حضور پسره انسان بیسید."
^{۳۷} عیسی هر روز معبد میانی تعلیم دیه و همه تا شب جه شهر بیرون شویه و کوهه
 لچکی سر کی معروف به زیتون بو، شبه به صبح فارسنه یه. ^{۳۸} صبحدم مردم برای ایشنووستن آنه
 صحبتان معبد میانی جمع بوستد.

۲۲

یهودا خیانت

^۱ عید فطر کی عید پسخ معروفه، نزدیک بوستندوبو. ^۲ سران کاهن و علمای دین در
 جستجوی ایته راه مناسبی بوده کی عیسایه بوکشید، چونکی جه مردمه شورش ترسآییدی. ^۳
 اونوخت شیطان وارد یهودای آسخریوطی بو بوسته کی ایته جه اون دوازده شأگرد بو. ^۴ اون بوشو
 سرانه کاهن و فرماندهان و محافظانه معبده ور و اوشانه آمره صحبت بوکود کی چوطو عیسایه
 تحویل اوشان بده. ^۵ اوشان خوشحال بوستدی و راضی بو بوستد کی یخورده پولم اونه فدد. ^۶ اونم
 قبول بوکود و به دنبال فرصتی بو کی موقعی کی مردم نیسد، عیسایه تحویل اوشان بده.

آخرین شام

^۷ روز عید فطر کی بایستی بره پسخ قربانی بو بوسته به، فارسه. ^۸ عیسی، پطرس و یوحنا یه
 اوسه کوده و بوگفت: "بیشید و شام پسخه امی ره حاضر کونید تا بوخوریم." ^۹ "واورسد: "کیه
 خوایی کی تدارک ببیدینیم؟" ^{۱۰} جواب بده: "وختی کی وارد شهر ببیدی، ایته مردی با ایته کوزه
 آب دینیدی. اونه دنبال سر بیشید به اون خانه یی کی اون وارد اون به. ^{۱۱} صاحبخانه یه بوگوید:
 "اوستاد گوبه «مهمانخانه کیه نه تا شام پسخه می شاگردانه آمره بوخورم؟»" ^{۱۲} اون خوخانه جور
 ایته اطاق بزرگ با تمام وسایل شمره نیشان خوایه دئن. اویه تدارک ببیدینید."

۱۳ اوشان بوشوده همه چیزه اوجوری کی اشانه بوگفته بو، بیدده. پس پسحه حاضر کودید. ۱۴ زمان فارسه و عیسی خو رسولانه امره سفره سر بینشت. ۱۵ اونوخت اشانه بوگفت: "خیلی شوق داشتیم پیشتر جه می عذاب، آپسحه شیمی امره بوخورم. ۱۶ چونکی شمره گویم کی ده جه اون نوخورم تا خدا پادشاهی میان بازم شیمی امره بوخورم." ۱۷ پس پیاله فگفت و شکر بوکود بوگفت: "انه فگیرید و شیمی میان قسمت بوکونید. ۱۸ چون شمره گویم تا خدا پادشاهی نیه، ده جه میوه مو نخوایم خوردن." ۱۹ جه آن پس نانه فگفت و شکر بوکود و پاره کود و اوشانه فدد و بوگفت: "آن می جسمه کی شیمی ره فدا به. انه می یادگاری ره بجا باورید." ۲۰ اطوی بعد از شام جامه فگفت و بوگفت: "آ پیاله یه پیمان جدیده، می خونه میانی کی شیمی ره خوایه فووستن. ۲۱ اما هسه اون دستی کی مره تسلیم کونه، می امره همسفره یه. ۲۲ پسر انسان هوطوی کی قراره، خوایه شوأون. منتها وای به حال کسی کی اونه تسلیم بوکونه." ۲۳ اوخت همدیگر جه واورسده کی: "کی خوایه آ کاره بوکونه؟" ۲۴ اشانه میان جرّ و بحث بو کی کی ته اشانه میانی پیلتره ۲۵ عیسی اشانه بوگفت: "آ دنیا میانی پادشاین سروری کونیدی و اشانه حاکمان ولی نعمت دخواستید. ۲۶ اما شومان اطو نیبید. شیمی پیلتران بایستی کوجه ترنه مناسن ببید. وشیمی حاکمان خومتگذارانه مناسن. ۲۷ کویته پیلتره، اونی کی سفره سر نیشینه یا اونی کی خدمت داره؟ مگر اونی نی یه کی سفره سر نیشته. اما من شیمی میان خدمتکاره مناسنم. ۲۸ شومان کسانی ایسید کی می امره می امتحانانه میان بسر بُبرید. ۲۹ هوطوی کی می پتر مره پادشاهی فده، منم شمره پادشاهی فدم. ۳۰ تا می پادشاهی درون، جه می سفره بوخوریدو بنوشید. کرسی ینه سر بینشید و دوازده قبیله اسرائیله داوری بوکونید. ۳۱ شمعون، شمعون، شیطان خواسته شمره گندوم مناسن الک بزنه، ۳۲ اما من تره دعا بوکودم تا تی ایمان جه بین نیشه. وختی کی تو واگردی، تی برارته پابرجا بوکون." ۳۳ اما اون جواب بده: "آقا، من آمادهام تی امره به زندان بشم و تی امره بیمیرم." ۳۴ عیسی جواب بده: "پطرس! بدان امروز پیشتر جه آنکی خروس بنخوأنه، خودت سه بار مره انکار خوایی کودن، جه آنکی مره شناسی." ۳۵ جه ان پس اوشان جه واورسه: "وختی شمره بی کیسه و آذوقه اوسه کوده بوم چیزی یه محتاج بوبوستید؟" جواب بده: "نه هیچ چیزی یه محتاج نوبوستیم." ۳۶ پس اوشانه بوگفت: اما هسه کسی کی کیسه یا آذوقه داره، اونه اوسنه و هر کینیم شمشیر ناره، خولیباسه بوفروشه و اونه بهنه. ۳۷ چونکی آ نوشته می امره بایستی به آخر برسه کی گوناهاکارانه امره به حساب بایم. بلی هر چی درباره من بینویشته بوبوسته، کره به انجام رسه." ۳۸ شاگردان بوگفتد: "ای خداوند، فندیر، دو تا شمشیر داریم."

اشانه بوگفت: "کافی یه."

دعا در کوه زیتون

۳۹ جه آن پس عیسی بیرون بوشو و مثل همیشه بوشو کوه زیتون رو و انه شاگردانم اونه امره بوشودی. ۴۰ وختی کی اویه فآراسدی بوگفت: دعا بوکونید تا امتحان میان دَنکفید. ۴۱ جه آن پس اندازه ایته سنگ تآودان جه اوشان فاصله بیگفت و زانو بزه و آطو دعا بوکود. ۴۲ ای پترجان اگر تی ارادیه، آ پیاله یه جه من اوسن، اما اراده تو انجام بیبه نه می خواسته. ۴۳ او وخت ایته فرشته جه آسمان ظاهر بوسته و اونه قوت بده. ۴۴ وختی کی در عذاب بو با جدیت بیشتر دعا بوکود، اون عرق خون مناسنی فووسته زمین رو. ۴۵ چونکی جه دعا ویریشته بوشو خو شاگردان ور و بیده اوشان جه غصه زیادی خوفتاد. ۴۶ اشانه بوگفت: چرا خوفته دی. ویریزید دعا بوکونید تا امتحان نیبید.

گرفتار بوسته عیسی

۴۷ در حال صحبت کودن بو کی گروهی جه راه فآرسد. یهودا ایته جه اون دوازده نفر اوشانه راهنمایی کوده. اون بومو عیسیایه نزدیک بوست تا اونه ماچی بده. ۴۸ اما عیسی اونه بوگفت: "ای یهودا، تو پسره انسانه ایته ماچی امره تحویل خوییی دئن؟!!" ۴۹ وختی کی اونه پیروان بفأمستد کی چی رخ خوییه دئن، بوگفتند: "آقا، اجازه دأریم شمشیر بزیم؟" ۵۰ اینفر جه اوشانه میانی شمشیر فآکشه و راسته گوشه غلامه کاهنه ووه. ۵۱ اما عیسی بوگفت: "دست بدأرید." اون مردی گوشه دست بزه و شفا بده. ۵۲ جه آن پس رو به سران کاهن و فرماندهان و محافظان معبد و مشایخ کی بوموبود اونه دستگیر کوند، بوگفت: "لازم بو چوماق و شمشیره امره بائید؟ مگر من آدمکوشم؟!!" ۵۳ من شیمی امره هر روز معبد درون ایسه بوم، مره نیگفتید. اما آلآن آ زمانه شیمی زمانه و زمانه حکومت تاریکیه.

پطرس انکار کودن

۵۴ جه آن پس اونه بیگفتد و بوبوردد کاهن اعظم خانه. پطرس دورادور جه اونه دنبال سر شوآوندوبو. ۵۵ خانه حیات میانی آتش روشن بو. بعضی یه آتسه دور نیشته بود. ۵۶ میانی کنیزی اونه روشنایی آتسه میان بیده و فندرسته و بوگفت: "آ مَرَدیم اونه امره بو." ۵۷ اما پطرس انکار

بوکوده و بوگفت: "ای زن، من اونه نشناسم." ^{۵۸} جه آن پس اینفر دیگر اونه بیده و بوگفت: "تونم ایدآنه جه اوشآنی!" پطرس در جواب بوگفت: "ای مرد، من جه اوشآن نی‌یم." ^{۵۹} مدتی بوگذشت. اینفر دیگر با تاکید بوگفت: "شکی نی‌یه کی آ مردیم اونه آمره بو، چونکی آنم جلیلی‌یه." ^{۶۰} پطرس در جواب بوگفت: "ای مرد من نم تو چی گویی." کره حرف زئندوبود کی خروس بخواند. ^{۶۱} اونوخت خداوند و آگردست و پطرسه نیگاه بوکود. پطرس اونه حرفه یاد باورد کی بوگفته بو، امروز پیشتر جه انکی خروس بخوانه، تو سه بار مره انکار خوایی کودن. ^{۶۲} پس بیرون بوشو و با تلخی گریه بوکود.

مسخره کودنه عیسی

^{۶۳} اوشآنی کی عیسایه دأشتیده، شروع بوکودید به رِسخن گیفتن و زئن. ^{۶۴} اونه چومانه دبستد و گفته: "پیشگویی بوکون، بوگو کی تره زئندره؟" ^{۶۵} و حرفهای بد زیادی اونه زئده.

عیسی محاکمه در حضور شورایه یهود

^{۶۶} وختی صبح بوبوست، شورای مشایخ قوم و سران کاهن و علمای دین جلسه تشکیل بدد و عیسایه دَخد. ^{۶۷} بوگفتند: "آمره بوگو آیا تو مسیحی؟" جواب بده: "اگر گپ بزنم می گپه باور نخوآییدی کودن." ^{۶۸} اگر جه شومانم سوالی بوکونم، شومان جواب نخوآییدی دئن. ^{۶۹} اما جه آن پس پسر انسان راسته طرفه قدرته خدا خوآیه نیشن. ^{۷۰} همه تا بوگفتند: "پس آیا تو خدا پسری؟" در جواب بوگفت: "شومان خودتان بوگفتید کی ایسم." ^{۷۱} پس بوگفتند: "ده احتیاج به شأهد نأریم. خودمان جه اون بیشنووستیم."

۲۳

محاکمه در حضور پیلاطوس

^۱ اونوخت همه تا شورا ویریشند، اونه پیلاطوسه ور بوبورد. ^۲ جه اون شأکی بود و بوگفتند: "آمن آ مردیه بیگیتیم کی مردمه به راه کج فأكشه و آمره گویه مالیات قیصره فندید. ادعا کونه کی مسیح و پادشاهه."

^۳ پس پیلاطوس جه اون واورسه: "آیا تو پادشاه یهودانی؟"

در جواب بوگفت: "هطویه کی تو گویی."

۴ اونوخت پیلطوس به سران کاهن و مردم اعلان بوکود: "هیچ دلیلی برای انه محکوم کودنه ره نیدینم."

۵ اما اوشان اصرار کودیدی و بوگفتند: "اما اون تمام مردمه سراسره یهودیه میانه خودشه تعلیمه امره تحریک کونه. اون جه شهر جلیل شروع بوکوده و هسه فارسه به آیه."

محاکمه در حضور هیروودیس

۶ وختی کی پیلطوس بیشنووست، خواسته بداننه کی آیا اون جلیلیه. ۷ و وختی بدانست کی در قلمرو هیروودیس، اونه اوسه کوده هیروودیسه ور کی اورشلیمه میان ایسه بو. ۸ هیروودیس وختی عیسایه بیده، خیلی خوشحال بو چونکی خیلی وخت بو خواسته عیسایه بیدینه. و اونچی کی درباره اون بیشنووسته بو. آرزو داشته کی معجزاتی جه اون بیدینه. ۹ پس خیلی جه عیسی سوال بوکود، ولی عیسی جواب نده. ۱۰ سران کاهن و علمای دین کی اویه ایسه بود، خیلی سخت اونه تهمت زنده. ۱۱ هیروودیس و انه سربازانم اونه بی احترامی کودده، اونه رخشنه گیفتده. جه آن پس لیاسه گرانقیمت اونه دوکودد و واگردانده پیلطوسه ور. ۱۲ اون روز هیروودیس و پیلطوس آشتی بوکودد، چونکی پیشتر همدیگره امره دشمن بود. ۱۳ پیلطوس سران کاهن و بزرگان قوم و مردمه دنده ۱۴ و اوشانه بوگفت: آمرده می ور باوردید، چونکی تهمت بزدی کی مردمه به شورش واداره. من شیمی ور اونه آزمایش بوکودم. هیچ دلیلی نیدینم کی شیمی تهمتانه امره بخوانه. ۱۵ هیروودیسم آنظر داره. چونکی اونه اوسه کوده می ور، اوطویی کی دینیدی، کاری نوکوده کی انه جزا مرگ بیبه. ۱۶ پس اونه شلاق زنم و آزاد کونم."

۱۷ در هر عیدی پیلطوس بایستی ایته زندانی به آزاد کودبه. ۱۸ اوشان با هم فریاد بزده: "اونه جه میان اوسنید و بارآبایه آمی ره آزاد کون."

۱۹ بارآبا بخاطر آشوب کی شهره میان بوبوسته بو و قتلگی کی انجام بده بو، زندانی بو. ۲۰ پیلطوس کی خواسته عیسایه آزاد کونه، ایبار دیگر اوشانه امره حرف بزده و بوگفت. ۲۱ اما باز هوطو اوشان فریاد زنده و گفتمه: "اونه به صلیب بکش، اونه به صلیب بکش"

۲۲ سوتمین دفعه اوشانه بوگفت: "چرا؟ چی بدی بوکوده؟ من کی هیچ دلیلی برای اونه کوشتن نیدینم. پس اونه شلاق زنم و آزاد کونم."

۲۳ اما اوشان بلند فریاد زنده و اصرار کودیده به "صلیب بکش". خلاصه به خوشانه حرف فارسدی ۲۴ و پیلطوس حکمی کی اوشان خواستیده، صادر بوکود. ۲۵ اون مردگی کی بدلیل

آشوب و قتل زندانی بو و مردم آنہ آزادی خواستہ، آزاد کود و عیسایہ بیسپرد آشانہ دست تا ہر جور کی خوائیدہ، اونہ آمرہ رفتار بو کونید۔

صلیب کُشنہ عیسی

^{۲۶} وختی اونہ بردن دبوود، مردی کی آنہ نام شمعون بو جہ اہالی قیروان، کی جہ مزرعہ بہ شہر آموندوبو، بیگفتد و صلیبہ اونہ دوش بند و اونہ وادار کودد کی صلیبہ عیسی پشتہ سر حمل بو کونہ۔ ^{۲۷} گروہ زیادی جہ مردم و خیلی جہ زنآکان خوشآنہ سینہ سر زئد و شیون و زاری کوددہ و اونہ دنبال سر بوشود۔ ^{۲۸} عیسی رو بہ اوشآن بو کود و بوگفت: "ای اورشلیمہ دختران، می رہ گریہ نوه کودہ نید، بلکی شیمی رہ و شیمی زاکآنہ رہ گریہ بو کونید۔" ^{۲۹} چونکی زمانی خوائہ آمون کی خوائیدی گفتن: خوش بحال زنآکانی کی نازاید، و خوش بحال رحمانی کی تا آلآن نازادہ و سینہینی کی ہرگز شیر نڈارد۔ ^{۳۰} او وخت کونہ خوائیدہ گفتن کی امی سر فوید و تپہینہ کی آمرہ بیوشانید۔ چونکی اگر آکارانہ ترہ راگہ آمرہ بو کودید، خوشکہ چوبہ رہ چی خوائہ گذشتن؟"

^{۳۲} دوتا مردی دیگرم کی ہر دوتا جنایتکار بودہ، کرہ بوردندوبود کی اونہ آمرہ بوکوشید۔ ^{۳۳} وختی بہ محلی کی آنہ نام جمجمہ بو فآرسد تا اونہ، اون دونفر آمرہ بہ صلیب بکشد، ایتہ یہ سمت راست اون و دیگری یہ سمت چپ اون۔ ^{۳۴} عیسی بوگفت: "ای پٹر آشانہ بیخش، چونکی نیدی چی گرہ کودندرد۔" اوشآن قرعہ کشی امرہ اونہ لیباسہ خوشآنہ میان قسمت بو کودد۔ ^{۳۵} مردم ہمہ تماشا کودندوبود و بزرگان قوم رشخن گیفتدہ وگفتدہ: "دیگرانہ نجات بدہ، اگر مسیح و خدا انتخاب بو بوستہ یہ، خودشہ نجات بدہ۔" ^{۳۶} سر بازانم اونہ رشخن گیفتدہ و ترش بوستہ شرابہ اونہ فددی وگفتدہ: ^{۳۷} "اگر یہودہ پادشاهی، خودتہ آزاد کون۔" ^{۳۸} اونہ سر جور ایتہ بینویستہ نصب بو کودد کی، "انہ پادشاه یہود۔" ^{۳۹} ایتہ جہ اون جنایتکاران کی صلیبہ جور آویزان بو، توهین آمرہ اونہ بوگفت: "مگر تو مسیح نیی؟ پس ہم آمرہ و ہم خودتہ نجات بدن۔" ^{۴۰} اما اویتہ اونہ سرزنش بو کود و بوگفتہ: "تو جہ خدا نترسی؟ تو نم محکوم بہ اون حکمی۔" ^{۴۱} امی حقہ کی مجازات بییم، چونکی مجازات امی اعمالہ۔ اما اون مرد ہیچ تقصیری نآرہ۔" ^{۴۲} جہ ان پس بوگفت: "ای عیسی، وختی تی پادشاهی فآرسہیی، مرا بیاد باور۔" ^{۴۳} عیسی جواب بدہ: "حقیقتاً ترہ گم، امروز می آمرہ تو بہشتہ میان ایسہیی۔"

عیسی مرگ

^{۴۴} نزدیک ساعت شیش بو کی تاریکی همه جایه بیگیت و تا ساعت نه ادامه پیدا بوکود. ^{۴۵} چونکی خورشید جه درخشش بیسه بو. آ وخت پرده معبد جه وسط دو نیمه بویوست. ^{۴۶} اونوخت عیسی با صدای بلند فریاد بزه: "ای پتر می روحه تی دستانه میان ایسپریم." انه بوگفت و جان بده. ^{۴۷} سربازانه فرمانده آ ماجرایه کی بیده، خدایه تمجید بوکود و بوگفت: "واقعاً کی آ مرد بیگونه بو." ^{۴۸} مردمی یم کی تماشاره بوموبود، وختی کی آ ماجرایه بیده در حالی کی خوشانه سینه سر زنده اویه یه ترکه کودد. ^{۴۹} اما همه تا اونه آشنایان مخصوصاً زنآکائی کی جه جلیل اونه دنبال سر بوموبود، دور بیسد و آ ماجرایه نیگاه کودده.

عیسی دفن کودن

^{۵۰} اویه اینفر بنام یوسف ایسه بو کی مردی خوب و درستکار بو. اگر چی اون عضو شورا هم بو ولی اوشانه رأی و تصمیمه آمره هم عقیده نوبو. ^{۵۱} یوسف جه مردم رانه بو کی ایته جه شهرن یهودیه یه و خیلی شوق داشته کی خدا پادشاهی یه بیدینه. ^{۵۲} اون پیلاتوسه ور بوشو و عیسی جسده بخوآسته. ^{۵۳} پس اونه بیجیر بأوردد و ایته کتانه میان بیچنه و ایته مقبره یی کی جه سنگ چاکوده بویوسته بو، میان بنه کی تا بحال هیچکی یه اونه میان ننه بود ^{۵۴} اون روز، روز تهیه بو و چیزی به شروع شبّات نمانسته بو. ^{۵۵} زنآکائی کی جه جلیل عیسی دونبال بوموبود، یوسفه دنبال بوشودی و محلّ مقبره وچوطو اونه جسده قرار نهنه بیده. ^{۵۶} جه آن پس به خانه و آگردستد، حنوت و عطریات آماده کودد و در روز شبّات طبق حکم و شریعت استراحت بوکودد.

۲۴

قیام عیسی مسیح

^۱ اولین روز هفته آفتاب سر بزه. زنآکان کی حنوت تهیه بوکوده بید، خوشانه آمره بأوردیدی و مقبره سر بوشودی. ^۲ سنگه جلویه آرامگاه ایته کنار بیددی، ^۳ اما وختی وارد آرامگاه بویوستید، خداونده جسده پیدا نوکودید. ^۴ جه آ ماجرا تعجب بوکودید و مات بوستید کی ایور کی دوتا مردی با لیباسهای نورانی آشانه ور بیسد و ^۵ زنآکان جه ترس خوشانه سر بیجیر تاوآدی. اما اون دو تا مردی آشانه بوگفتید: "چرا زنده یه مُرده ین میان وامجیدی." ^۶ اون آیه نیسه

بلکی ویریشته. بیاد باورید وختی جلیله میان ایسه بید، شمره چی بوگفته بو. ^۷ لازمه پسره انسان مردمه گوناکاره دست تسلیم بیبه و به صلیب فکشه بیبه و روز سوّم ویریزه.

^۸ اونوخت زناکآن اونه حرفانه بیاد باوردید. ^۹ وختی جه آرامگاه واگردستید، همه ماجرایه به اون یازده تا رسول و دیگرانم واگویا بوکودد. ^{۱۰} زناکآئی کی آخبره رسولانه بدهدی؛ مریم مجدلیّه، یوآنا، مریم یعقوبه مار و دیگر زناکآن آشانه امره بودی. ^{۱۱} اما رسولان فکر کودیده زناکآن هذیان گویده، پس اوشانه صحبتانه باور نوکودید. ^{۱۲} با آن همه پطرس ویریشته و بطرف قبر بدووست

عمائوسه راه میانی

^{۱۳} او روز دو نفر جه اوشان به روستایی شوآوندوبود کی انه نام عمائوس بو و دو فرسنگی به اورشلیم قرارداشته. ^{۱۴} آشان درباره همه چیزه آماجرا کی رخ بده بو، همدیگره امره گپ زنده. ^{۱۵} وختی آشان سرگرمه حرف زئن بوده، عیسی خودش آشانه ور بَمو و همراه بوست. ^{۱۶} اما اوشان عیسیه نشناختیدی، چونکی قدرت تشخیص دئنه جه آشان فکیفته بو. ^{۱۷} اون جه اوشان واورسه: "راهه میانی درباره چی حرف زنده بید؟" اوشان ناراحتی امره ساکت بیسد. ^{۱۸} اونوخت ایته جه اوشان کی آنه نام کلئوپاس بو، در جواب بوگفت: "آیا تو تنها کسی ایسی کی جه اورشلیمه میانی غریبی و جه اونچی کی رخ بده خبر ناری؟" ^{۱۹} واورسه: "گه ماجرا؟" بوگفتند: "اونچی کی عیسی ناصری سر بَمو. اون پیغمبری بو کی خدا ور و مردمه ور کلام و کارای پور قدرتی داشته. ^{۲۰} سران کاهن و آمی حکمرانان اونه بیسپردد تا به مرگ محکوم بیبه. و اونه به صلیب بکشیدی. ^{۲۱} اما آمَن امید داشتیمی کی اون، همونی بیبه کی بایستی اسرائیله رهایی بده. علاوه بر اون الآن سه روزه کی جه آماجرا گذره. ^{۲۲} بعضی جه زناکآن کی آمی میانی ایسده، امره به تعجب تاوددی. اوشان صبح بوشودی قبره سر، ^{۲۳} اما اونه جسده پیدا نوکودد و واگردستد و بوگفته: خوشانه رویا میانی بیده کی فرشته ین اوشانه گفته کی اون زنده یه. ^{۲۴} بعضی ین جه آمی ریفقان مقبره یه سر بزدی، هوجور بیددی کی زناکآن گفته. اما اونه نیده.

^{۲۵} اونوخت آشانه بوگفت: "ای نادانن چرا شومان برای انکی انبیاء گفته ینه باور بوکونید، شیمی دلیل آقدر در فامه! ^{۲۶} آیا نبایستی مسیح آرنجه بکشه به و جه آن پس به خودشه جلال فآرسه به؟"

۲۷ جه آن پس جه موسی و تمام انبیاء شروع بوکود و اونچی کی در تمام کتاب مقدس درباره اون بوگفته بود، آشأنه ره توضیح بده. ۲۸ وختی کی به روستایی کی آشأنه مقصد بو نزدیک بوستده، عیسی نیشان بده کی خوییه دوره به. ۲۹ اوشأن اصرار بوکودد و بوگفتد: "امی امره بیس، چونکی یخورده نه شب بیبه. شب نزدیکه." پس وارد بوسته و آشأنه امره بیسه. ۳۰ وختی کی اوشأنه امره سفره سر بینشت، نان فگیف و شکر بوکود و قسمت بوکود و آشأنه فده. ۳۱ او لحظه اوشأنه چومان واوست و اونه بشناختد. اما عیسی او لحظه میانی جه اوشأنه ور ناپدید بو. ۳۲ اوشأن جه همدیگر واورد: "آیا وختی کی راهه میانی امی امره کره و جه کتاب مقدس تفسیر کوده، امی قلب به هیجان نمویه؟! ۳۳ پس بدون معطلی ویریشند و به اورشلیم واگردستد. اویه اون یازده تا رسوله بیده کی خوشأنه ریفقان امره بود. ۳۴ گفتده: "آن حقیقت دأره کی خداوند قیام بوکوده، چونکی شمعونه ره آشکار بوست." ۳۵ جه آن پس اون دونفرم واگویا بوکودد کی راهه میانی چی رخ بده و چوطو عیسیایه وختی نانه قسمت کودندوبو، بشناختیدی.

عیسی ظهور بر اونه شاگردان

۳۶ هنوز در آ مورد گپ زئندوبود کی عیسی خودش آشأنه میانی بیسه و بوگفت: "سلام بر شومان!" ۳۷ با تعجب و ترسه امره فکر کودیدی ایته روح دینیدی. ۳۸ آشأنه بوگفت: "چرا اوطو دیلواپسید و شک و تردید شیمی میان راه دهیدی ۳۹ می دست و پایه فندرید، من خودمم، مره دست بنید و بیدینید. روح گوشت و استخوان نأره، اما اوطو کی دینیدی من دأرم." ۴۰ آنه اوشأنه بوگفت و خودشه دست و پایه اوشأنه نیشان بده. ۴۱ اوشأن جه شادی تانستده باور بوکونید. جه آن پس آشأنه بوگفت: "خوردن ره چیزی داریدی؟" ۴۲ ایته تیگه ماهی سرخ بوسته اونه فدد. ۴۳ اونه فگیف و اوشأنه چومانه ور بوخورد. ۴۴ اونوخت اوشأنه بوگفت: "آن هو گپانی یه کی من شمره گفتم. لازم بو اونچی موسی کتاب، تورات و کتاب انبیاء میانی مره بینویشته نه، به آخر فآرسه." ۴۵ جه آن پس آشأنه فکر نه باز کود تا بتاند کتاب مقدس بفامد. ۴۶ آشأنه بوگفت: "بینویشته نه کی مسیح زجر خوییه بیدینه و روز سوّم جه مُرده ینه میان خوییه ویریشتن. ۴۷ و بنام اون توبه و آمرزش گونایان به همّه تا قومن موعظه خوییه بوستن و اون جه اورشلیم شروع خوییه بوستن. ۴۸ شومان شأهدانه آن وقایعید. ۴۹ می پیره وعده یه همه تأنه اوسه کونم! پس شومانم آ شهره میان بیسید تا زمانی کی جه بوجور با قدرت آراسته بیید.

عیسی صعود به آسمان

۵۰ جه آن پس آشأنه جه شهر بیرون بوبورد تا نزدیکی بیت عنیا و خو دستانه بلند کود و آشأنه برکت بده. ۵۱ او لحظه جه اوشأن سیوا بوسته و به آسمان اوسه بوست. ۵۲ آشأن اونه پرستش بوکودد و با شادی بزرگی به اورشلیم و اگردستید. ۵۳ اویه همیشه معبد میانی ایسه بود و خدایه حمد و سپاس گفته.